

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1. kiadás

1961. február 7.

6 óra — perc

bb 1. nyomdakész a tolsztoj-émlékkönyv - husz országból 120 író válaszolt a szabó ervin könyvtár körkérésére - kiállítás nyílik a beérkezett levelekből

1 di/gk szb sr

1961. február 7.

messze túlnő az országhatárokon a fővárosi szabó ervin könyvtár tolsztoj-émlékkönyvének irodalomtörténeti jelentősége. a nagy orosz író halálának 50. évfordulója alkalmából, a múlt év nyarán szétküldött körkérésre ugyszólván mind az öt világrészről, összesen husz országból érkezett válasz. több mint 120 író vetette papírra: „miért szereti tolsztojt, s mit olvas tőle a legszívesebben?“, az amerikai egyesült államokból és japánból, izlandból és indiából, spanyolországból és portugáliából, kínából, svédországból, bolíviából és más országból érkezett levelek szerzői között olyan hírességeket találhatunk, mint saroyan, caldwell, huxley, maugham, bertrand russet, mauriac, cocteau, giono, maurois, o, casey, arnold zweig, leonhard frank, wilhelm koeppel, albert schweitzer, leonyid leonov és még sokan mások. válaszolt a szabó ervin könyvtár körkérésére a szovjetunióból v. bulgakov, lev nyikolajevics tolsztoj személyi titkára, aki visszaemlékezéseit küldte el és n.k. gudzi, a híres szovjet irodalomtudós, tolsztoj művei 90 kötetes kiadásának szerkesztője, ott van a levelek között kuo mo-zso vallomása és a nagy orosz író halálának 50. évfordulója alkalmából alakult indiai emlékbizottság megemlékezéseinek teljes anyaga.

a külföldi válaszokon kívül a körkérésre nyolcvan magyar író is papírra vetette vallomásait tolsztojról. a fővárosi szabó ervin könyvtárban befejeződött a mintegy 500 oldalas emlékkönyv szerkesztése. a kötetben nemcsak a körkérésre válaszolt írók leveleit teszik közzé, hanem bemutatják lev nyikolajevics tolsztoj magyarországi hatását, a hazánkban megjelent művek bibliográfiáját, ismertetik a színházi bemutatók történetét és filmográfiát is közölnek. a gazdag anyagot illusztrációk egészítik ki.

az emlékkönyv anyagából egyébként február 11-én a fővárosi szabó ervin könyvtárban kiállítás rendeznek élő tolsztoj címmel. a tárlókban bemutatják a nagyszabású kötet párját ritkító dokumentumainak „színe-javát“, a külföldi írók levelei mellett fényképek is helyet kapnak és ismertetik a tolsztoji életmű magyarországi népszerűségének utját is. /mti/

2. kiadás 1961. február 7. 6 óra 05 perc

bb 2. befejezés előtt a pedagógus vendéghon építése, júniusban adják át a 15 millió forint költséggel épült otthont

i vt/ke szb sr 1961. február 7.

a benzur utca 35 szám alatti telken másfél évvel ezelőtt kezdtek meg a pedagógus vendéghon építkezését, amely a pedagógusok eötvös alapjának egyik legnagyobb létesítménye, a munkálatok már befejezéshez közelednek, ezúttal a központi fűtés szerelésén dolgoznak, a 45-ös számú állami építőipari vállalat májusban adja át a kész épületet, s így júniusban már igénybe vehetik a vendéghont a pedagógusok.

az öt emeletes, korszerűen berendezett épületnek 58 kétágyas vendégszobája, valamint négy lakosztálya lesz, az utóbbiakhoz külön fürdőszoba, mellékhelyiség, nappali szoba és hálófülkék tartoznak, egy-egy lakosztályban négy személy kaphat helyet, így mód nyílik családok együttes elhelyezésére is, izlően berendezett társalgó, klubszoba, presszó, étterem várja majd a vidéki pedagógusokat, ellátásukról teljesen gépesített konyházban gondoskodnak, a vendéghont 1800 négyszögletes park veszi körül, ez lehetőséget nyújt arra, hogy később szabadtéri színpadot is építsenek, az épület benzur utcai homlokzatát janki Viktor kerámikus művész kompozíciója díszíti, a parkra nyíló oldalon minden szobának erkélye van, az 5. emelet szabadba nyíló részén a benzur utcára és a parkra tekintő tágas tetőteraszt építettek.

az építkezés és a berendezés költsége mintegy 15 millió forint. /mti/

bb 3. különleges telefonközpontot kapott a 04, a mentők balesetbejelentője

i kf/kf szb ki 1961. február 7.

a mentőszolgálat eredményes munkája egyebeken kívül a segélykérés megbízható, gyors továbbításától, a balesetbejelentő szolgálat munkájától is függ, a mentőknek ez a fontos szerve eddig egy régi, 30 vonalas, kézikézelt telefonberendezéssel dolgozott.

a posta tervező iroda, a mentők feladatait, a gyorsaság és az üzembiztonság követelményeit figyelembevéve, különleges telefonközpontot fejlesztett ki a 04-es bejelentőnek, a berendezés a postaközponti javító üzemben készült, s építésénél felhasználták a beloiannisz híradástechnikai gyár modern, új crosbar kapcsológépeit. /folyt.köv./

R

3. kiadás 1961. február 7. 6 óra 10 perc

bb 3. /különleges telefonközpontot... folyt./- szb

az új központberendezés három munkahelye hatvan, 04-es hívás befogadására alkalmas, ha a forgalom egyszerre olyan nagy, hogy a hívásokat a szolgálat nem tudja felvenni, úgy a berendezéssel automatikusan 10 másik helyre irányítható át a balesetbejelentés, érdekessége a központra, hogy a hívásokat érkezési sorrendbe „állítja”, a központhoz csatlakozik a külterületi mentőőrsök és az egyéb szervek közvetlen összeköttetése is, így az egyetemes vezetők gyorsan tudnak intézkedni, a balesetfelvető munkahelyek telefonjaihoz magnetofon is kapcsolódik, amely az „eseteket”, szalagra is rögzíti.

a korszerű új telefonközpont berendezést már felszerelték a mentőknel, s az üzembiztonság kipróbálása után átadják rendeltetésének. /mti/

bb 4. megkésztérik a drázsés gyógyszeres üvegek gyártását - új automatagépeket kap az üvegipar - sajoszentpéteren az üvegfúvás 90 százalékát automatizálják

i sb/szo szb ki 1961. február 7.

a gyógyszeripar és a konzervgyártás gyorsan növekedő igényeinek kielégítésére az idén új automatagépeket szereznek fel az építésügyi minisztérium üvegyárai, sajoszentpéteren az öt literes uborkás üveg gyártására állítanak fel új automatát, naponta csaknem tízezer uborkás üveget szedhetnek majd le a dolgozók az önműködő üvegfúvógép szállító- és hűtőszalagjáról.

a drázsés gyógyszer és az üdítő ital „csomagolására”, négy korszerű kispalackgyártó automatát helyeznek üzembe a sajoszentpéteren és a tokodi üvegyár dolgozói, az új berendezések mindegyike 35.000-40.000 kispalackot készít naponta, s így megkésztérik a drázsés gyógyszerartó üvegek termelését, az önműködő gépek öt, kézzel végzett munkaműveletet gépesítettek, s csupán a kész üveg csomagolásánál avatkozik be az emberi kéz, az új berendezésekből hármat kapnak a sajoszentpéteriek, s így a gyárban az idén már az üvegfúvás kilencven százalékát automatizálják, az em üvegipari igazgatóság tárgyalásokat folytat külöldi cégekkel újabb nagytermelékenységű automaták beszerzéséről. /mti/

--

R

4. kiadás 1961. február 7. 10 óra 15 perc

bb. 5. hatszáztizenöt új családi ház pusztaszabolcson
vid j/gy/ká 1961. február 7.

a sztálinvárosi járás egyik legnagyobb termelészövetkezeti községében, pusztaszabolcson a mező imre termelészövetkezet 44 forint munkaegységértékkel zárta az elmúlt gazdasági esztendőt. a község szorgalmas lakosai az évek során nemcsak a közös gazdaságot gyarapították, de maguknak és családjuknak is sokat építettek. a vasutállomás mellett a régi falunál nagyobb községrész épült csinos családi házakból. ugyanitt többtantermes, emeletes iskolát hoztak tető alá. a felszabadulás óta 615 családi ház épült fel pusztaszabolcson, s jelenleg 32 család építkezik.

/mti/

..

bb. 6. magnetofonszalagra vette fel első zárószámadó közgyűlését az eleki lenin termelészövetkezet

vid j/gy/ká 1961. február 7.

a magyar, román, szlovák és német nemzetiségek lakta eleki termelészövetkezeti községben egy évvel ezelőtt alakult meg a lenin termelészövetkezet. a 1000 holdas közös gazdaság a rendkívül szeszélyes időjárás ellenére jó esztendőt zárt. a szövetkezeti gazdák szorgalmát, hozzáértését mutatja többek között a 220-250 mázsás cukorrépa-, a 40 mázsás kukorica- és az 50 mázsás kendertermés. ezekről az eredményekről adtak számot az első zárószámadó közgyűlésükön. bonygy gyöngy termelészövetkezeti elnök beszámolóját körülbelül ezren hallgatták meg, és az előadás után igen sokan szóltak hozzá, tettek értékes javaslatokat. a közgyűlésen elhangzottakat magnetofon-szalagra vették fel, a szalagot elteszik, hogy később lejátszhatják.

/mti/

..

bb. 9. huszonegy malacot fiált a szandaszőlősi termelészövetkezet anyakocája

vid j/gy/ká 1961. február 7.

a szandaszőlősi vörös mező termelészövetkezetben nem mindennapos esemény történt: az egyik anyakoca 21 malacot fiált. a malacok mind egészségesek. a szövetkezet szentestényészetében egyébként nagyszerű fiálasítást fogott ennek el: 29 anyakoca eddig 313 malacot ellett.

/mti/
3,30

..

C. 9.06. 1961

5. kiadás 1961. február 7. 10 óra 10 perc

bb. 7. fiatal pécsi tervezők önkéntes segítségével: hatszáz társadalmi munkaóra tervezésre

vid szf/te/gy/hk 1961. február 7.

a pécsi tervező vállalat fiatal mérnökei, technikusai tavaly szabadidejükben harmincezer forint értékű tervet készítettek társadalmi munkában. termelészövetkezetek részére villanyvezeték, gazdasági épületátalakítás, keverőház terveit készítették el. pécssett a sífelvonó, a mecse-i növény- és állatkert tervezésénél működtek közre. baranya megye kisz-bizottsága az idén védnökséget vállalat a megye építőipara felett. a fiatal pécsi tervezők hatszázezer társadalmi munkaórát ajánlottak fel. többek között ők készítik el a pécsi képzőművészeti gimnázium olvasótermének, a széchenyi gimnázium poltechnikai műhelyének terveit. az idén is jut segítségükből a termelészövetkezeteknek.

/mti/

..

bb. 8. két és félmillió forint költséggel bővítik kaposvárótt a megyei sztk rendelőintézetet

vid fm/ke/gy/fm 1961. február 7.

somogy megyében egy év alatt huszezerrel növekedett az sztk-biztosítottak száma. a jelenlegi megyei sztk-rendelőintézet már kicsi, nem felel meg az igényeknek. ebben az évben két- és félmillió forintos költséggel háromemeletes szárnyat építenek a régi rendelőintézet mellé. abban minden egyes szakrendelésnek külön helyiséget biztosítanak. megfelelő helyet kap az eddig külön épületben levő ideg- és bűrszakrendelés is. több szakorvos alkalmaznak a rendelőben és így növekszik a szakrendelések óraszámja is. a terveket már elkészítették, az új sztk épület-szárnya december végére épül fel.

/mti/

..

bb. 10. háromezer forintos berendezéssel hárommillió forint értékű minőségjavítás a szegedi paprikafeldolgozóban

vid te/gy/ki 1961. február 7.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat központi üzemében ugynevezett kondicionáló üzemsz rész kezdte meg működését. itt farkas jános és szabó andrás műszaki dolgozók elgondolása alapján új eljárással kezelik az örleményt, amelytől lényegesen megváltozik a paprika festékanyagainak tulajdonsága, az eddiginél jobban érvenyesül a piros szín. /folyt. köv./

8,40

le

✓

6. kiadás

1961. február 7.

11 óra 10 perc

bb. 10. /háromszázezer forintos folyt./ gy

az új eljárással készült örölt paprika különleges, élénkpiros színnyalatu, s értékesebb, mint ilyent eddig készítettek. a kondicionáló üzemszere, gépekre, a paprikát szállító ugynevezett tálcás kocsi beszerzésére mindössze háromszázezer forintot fordítottak. ugyanakkor évente hárommillió forintot nyer a vállalat azzal, hogy ugyanannyi nyersanyagból szebb, jobbminőségű, értékesebb árut készít.

/mti/

bb. 11. a burgonya lombtrágyázásával kísérleteznek a Vas megyei termelősövetkezetek

vid j/gy/ká

1961. február 7.

a Vas megyei termelősövetkezetek most készülő terveiben sok új termésfokozó eljárás meghonosítása szerepel. hét közös gazdaságban - egyelőre 5-10 holdas kísérleti területeken - megkezdik a burgonya lombtrágyázását. a levelekre virágzás előtt oldott kaliumot, foszfort és nitrogént permeteznek. a tapasztalatok szerint ez a módszer 25-30 százalékkal növeli a holdankénti átlagtermést, amint azt tavaly a Vassurányi szabadság és a Vasszecsényi Kossuth tiszteletére mutatta. a lombtrágyázás a burgonya bogár elleni védekezéssel egyidőben, tehát minimális költséggel végezhető el.

/mti/

bb. 12. tuskókitermelés robbantással

i só/gk/gy/ká

1961. február 7.

az országsszerte gyors ütemben megindult erdei utépitéseknél nagy gondot és nehéz munkát okoz a vastos tuskók eltávolítása. az erdészeti kutató intézet ugodi kísérleti telepének munkatársai a bakonyi utak építésénél kidolgozták a tuskókitermelés legmegfelelőbb módszerét. az új robbantós eljárással csak meglazítják a tuskókat, s utána bulldozer-traktorral emelik ki, így megmentik a még értékes faanyagot. ezzel a módszerrel naponta 50 tuskót emelnek ki. a bakonyban bevált módszert az ország más erdőgazdaságiban is alkalmazzák az erdei utépitésnél.

/mti/

8,48

7. kiadás

1961. február 7.

10 óra 20 perc

bb. 13. új típusú hollandi melegágyi keretet kaphatnak a termelősövetkezetek

i cs/tr/gy/ká

1961. február 7.

a kertészeti és szőlészeti főiskolán több éven át folytatott kísérletekkel újfajta hollandi melegágyi alsó-keretet alakítottak ki, s a kedvező gyakorlati tapasztalatok után most a kertimág vállalat többzetet bocsát bőlük a termelők rendelkezésére. a 25x3 méteres, keményfaból készült keret forgalmi ára 3 500 forint. előnye az új konstrukciónak, hogy idomokból áll: könnyen szétszedhető, összerakható. egy-egy keretre 40 szabvány méretű melegágyi ablak helyezhető. a korszerű zöldségkertészetekben igen jól használható faépitmény beszerzésére a termelősövetkezetek hosszulejratu bankhitelt kaphatnak.

/mti/

infraszáritó, ultrahangos vizsgálóberendezés a pécsi porcelángyárban

vid szf/te/gy/hk

1961. február 7.

a pécsi porcelángyárban az idén jóval több műszaki porcelánt gyártanak mint tavaly: összesen mintegy háromezer tonnát. új gépeket, technológiai újításokat állítanak a növekvő termelés szolgálatába. az ellenállást steckéket például, - amelyből kilencvenmillió darabra van megrendelése a gyárnak - eddig polcokra rakva száritották masfél-két napig. a gyár műszaki gárdája gázfűtéssel működő, futószalagos infraszáritót tervezett. ez a száritási időt 45-50 percre csökkenti. rövidesen üzembehelyeznek egy ultrahangos vizsgálóberendezést is és ezzel ellenőrzik a nagyfeszültségű szigetelők tömörségét. az ultrahanggal olyan kicsi üregeket és repedéseket is észrevesznek, amelyeket más műszer nem képes felfedezni.

/mti/

bb. 15. március végéig 700 000 fejessalátát értékesítenek Pest megye kertészeti termelősövetkezetei

i áe/áe/gy/ká

1961. február 7.

a Pest megyei termelősövetkezetek az idén is az elsők között jelentkeznék korai zöldségáruikkal a főváros piacain.
/folyt. köv./
8,55

3. kiadás 1961. február 7. óra perc

bb. 15. / március végéig..... folyt./ gy

többszer melegágyi ablak alatt szedésre érett az első primőr-cikk, a fejessalata, amelyből az első szállitmányokat a napokban inditják utnak. a pest környéki kertészkedő közös gazdaságok az év első negyedében több mint 700 000 fej melegágyi salátát értékesítenek a külföldi piacokon és budapesten. a megye egyik legnagyobb kertészete, a szentendrei április 4. termelészövetkezet melegházaiban 90 000 fej saláta szállitását készítik elő. egyedül ebből az árucikkből több mint 180 000 forint bevétel lesz a közös gazdaságnak az év elején. a főváros másik primőr-szállitója, a szentlőrinc-kertészet új világ termelészövetkezet február végén és március első napjaiban 50 000 fej friss salátát ad közfogyasztásra. a dabasi járás szövetkezeti kertészetei a salátán kívül rövidesen megkezdik a hónaposretek szállitását is.

/mti/

bb. 16. kifizették az amerikai örökséget a három fodor nővérnek

i sl/sze/gy/ki 1961. február 7.

ezelőtt három évvel los angelesben végrendelet nélkül meghalt paul fodor nevű vállalkozó, aki több ezer dollár értékű vagyont hagyott hátra. az elhunytnak mostohalányai kívül nem volt hozzátartozója az egyesült államokban, ezért az egyik svájci ügyvédi iroda nyomozást indított az öröksők felkutatására. a szájak magyarországra vezettek, fodor pal ugyanis a negyvenes években hazánkból vándorolt ki californiába. hamarosan rátaláltak az elhunyt három testvérére, fodor terézre, ilonára és magdolnára, akik megbízást adtak a hagyatéki eljárás lebonyolítására.

az ügyből hosszú per kerekedett. mert az örökhagyó amerikában élő mostohalánya is bejelentette igényét a hagyatékra. kerek per huszonöt tárgyalást tartott a fodor-ügyben a los angeles-i hagyatéki bíróság, s a több mint két évig húzódó per a huszonötödik tárgyaláson végül a magyarországon élő három testvér nyerte meg. a pénz átutalását is engedélyezték amerikából, mert figyelembe vették, hogy hasonló esetekben magyarország is átutalja a külföldön élő jogos örökösöknek járó összegüket. a fodor nővereknek a napokban fizették ki az örökséget, fejenként 125 000 forintot.

/mti/

9,05

9. kiadás 1961. február 7. 10 óra 25 perc

bb. 17. hazai alapanyagokkal szebb, jobb, tartósabb lakkbőr készíthető egy új magyar eljárással

i tz/tm/gy/vg 1961. február 7.

vermes lászlóné dr. frankl erzsébet és dr. fehér istván vegyész-mérnökök, valamint palágyi béla bőртеchnikus új eljárást dolgoztak ki a bőrök hideg uton való lakkozására.

a hideglakkozás, amelyet külföldön is csak néhány éve kezdtek el, sokkal jobb minőségű lakkbőr gyártását teszi lehetővé, mint a hagyományos meleg eljárás. nálunk azonban a legjobb külföldi módszerek bevezetése nem lenne gazdaságos, mert a bőrre kerülő vékony lakkréteget olyan vegyszerekből készítik, amelyek csak külföldről hozhatnánk be, de egyébként ezek a módszerek sem küszöbölik ki teljesen a lakk megrepedését, ,,előregedését,,.

a három magyar szakember azonban hosszas kísérletezés után megállapította, hogy az egyik, itthon is könnyen előállítható növényi olajszármazék nemcsak tökéletesen helyettesítheti éppen a legnagyobb mennyiségben szükséges külföldi vegyszert, hanem még jobb eredményt is ad, mint az eredeti, drága, külföldi lakk-alapanyag. részletesen kidolgozták az eljárást is, amellyel bármilyen színben olyan lakkréteg vihető a bőrre, amely a laboratóriumi fárasztási kísérletek eredményei szerint körülbelül háromszor annyi használatot bír el repedezés nélkül, mint a régi és a hidegben sem törik ki. vagyis az újfajta hazai lakkréteg pontosan akkora igénybevételt visel el károsodás nélkül, mint maga a bőr.

az eljárás nagyüzemi kísérleteit már meg is kezdték a pécsi bőrgyárban. minthogy a felhasznált olajszármazék országhatároktól függetlenül is olcsóbb az általa helyettesített vegyszernél, az új magyar eljárás valószínűleg számot tarthat a külföldi érdeklődésre is.

/mti/

bb. 18. másfélévi börtönre ítélték egy szélhámost

i bc/hné/gy/sr 1961. február 7.

várnai andor budapesti lakos léha életmódjához sorozatos bűncselekmények útján szerzett pénzt. határozott fellépésével elhitette a budapesten még kissé nehezen tájékozódó falusi fiatalokkal, hogy megfelelő összeköttetésekkel rendelkezik, s pénzért elítéli, hogy soronkívül tehessenek sofőr vizsgát. hiszékeny áldozataitól több ezer forintot csalt így ki.

/folyt. köv./

9,20

10. kiadás

1961. február 7.

10 óra 5 perc

bb. 18. /masfélévi börtönre..... folyt./ gy

a központi kerületi bíróság 12. rendbeli, üzletszerűen elkövetett befolyással való üzérkedésért egy évi és hat hónapi börtönre ítélte varnai andort. egyben kötelezte, hogy az így szerzett pénzt, mint tiltott vagyoni előnyt, az államnak fizesse meg, s térítse meg a sértetteknek okozott kárt.

/mti/

..

bb. 19. termelékenységet előmozdító beruházások a wilhelm pieck gyárban
vid te/gy/ki

1961. február 7.

a wilhelm pieck vagon- és gépgyár területén gyors ütemben építik, s az év végére befejezik az új vagonalkatrész gyártó- és a hőkezelő üzemet. ezenkívül az elköltözött hajtóműgyár területén is megkezdtek az átalakításokat, a betonalapozásokat, hogy április 30-ig ide költöztethessék a diesel-motor gyáregységet.

az ujonnan épülő és ujjaalakított csarnokokban mintegy kétszáz új külföldi és belföldi korszerű gépet állítanak üzembe, amelyek nagymértékben hozzájárulnak a műszaki fejlesztéshez. általában az 1961. évi beruházásokat, amelyeknek értéke hatvanötmillió forint, a műszaki és a beruházási osztályok szoros együttműködésével úgy állítják össze, hogy azok rövid időn belül elősegítsék a termelékenység hatékony növelését.

a vagonalkatrész üzem elkészülte lehetővé teszi a már kidolgozott új vagongyártási technológia megvalósítását. ebben nagy szerep jut az automata hegesztési eljárások alkalmazásának, ami egymagában csaknem kétmillió forint évi önköltségsökkentést eredményez.

/mti/

9,30

11. kiadás

1961. február 7.

10 óra 45 perc

bb. 20. „zárószámadási boltok”, csongrádi termelőszövetkezetekben - 40 000 - 50 000 forint napi forgalom a békés megyei helyi vásárokon

vid j/gy/ká

1961. február 7.

a termelőszövetkezetek zárószámadását követő napokban a földművesszövetkezetek orszagszerte helyi vásárokat rendeznek, ezenkívül mozgóboltokkal is felkeresik a közös gazdaságokat. csongrád megyében is munkához láttak a nyári hónapokban nagy közkedveltségnek örvendő, földművesszövetkezeti mozgóboltok, de most hűsítő italok helyett főként ruházati cikkeket visznek magukkal. elsősorban a városoktól, községektől távol fekvő termelőszövetkezetek központjaiba látogatnak el, miután előzőleg piackutatással állapították meg, hogy melyik termelőszövetkezetben milyen cikkeket óhajtanak vásárolni. a szegedi földművesszövetkezet gördülő áruháza, az ugynevezett „zárószámadási mozgóboltok”, február és március hónapban a megye mintegy 30 termelőszövetkezetében rakják ki választékos arukészletüket.

a körös vidék tanyavilágában is helyi vásárokat rendeznek most, a zárószámadást követő napokban. tekintve, hogy a falusi lakosság főleg szövetet, ágynemű anyagot, meleg téli holmit és különböző háztartási gépeket keres, elsősorban ezeket a cikkeket árusítják a földművesszövetkezetek. a békés megyei zárószámadó vásárokon naponta 45 000 - 50 000 forint értékű arucserél gazdát.

/mti/

..

bb. 21. rendezik, szépitik a tihanyi félszigetet

vid szf/te/gy/hk

1961. február 7.

a téli hónapokban mérnökök, kőművesek, földmunkások, hidépítők serege dolgozik a tihanyi félszigeten. a két évvel ezelőtt meghirdetett pályázat legjobbnak ítélt tervei alapján megkezdtek a félsziget nagyarányú rendezését. megszüntették a móló előtti „halálkanyart”, s a partmenti műutat, a kirándulók zavartalan közlekedése érdekében áthelyezik a hegy lábához. már épül az új völgyhid is, amely a hegy aljának egyenetlen terepét áthidalva, összeköti az új szakaszt a megszakított régi műutal. a félsziget nyugati részén, a motelváros közelében tovább épül a partvédőmű.

/folyt. köv./

9,29

12. kiadás

1961. február 7.

10 óra 7 perc

bb. 21. / rendezik, szépítik.... folyt./ gy

a partfal mögött feltöltik a területet és bővítik a strandot. a sátorlábon környékén erdészek munkálkodnak, sövénykerítést létesítenek. itt is megkezdtek a tereprendezést, s később újabb mosdókat építenek, új világítótesteket szerelnek fel. a felső központban, az ősi halászfalu területén is nagy változások fogadják majd a nyári látogatókat. a hegyoldal egykori cselédházainak helyén új üzletsor emelkedik. itt nyitják meg az üdülővidék egyik legszebb eszpresszóját. a falut átszelő felső ut szélesítésével néhány régi házat rövidesen lebontanak, helyükbe a hagyományos stílusban, a jellegzetes tihanyi bazalt-tufából újakat építenek. az apátsági park vasrácsos kerítését már lebontották és a parkot újabb sétautakkal, lépcsőkkel kiegészítve egységes zöld területté alakítják ki.

/mti/

bb. 22. százhatvan új eszközzel gyarapodott a nagykunsági népéletét, ősi foglalkozását bemutató gyűjtemény

vid fm/ke/gy/fm

1961. február 7.

Karcag termelőszövetkezeti város múzeuma örzi a nagykunsági nép ősi foglalkozási ágainak, állattenyésztésének, pásztorainak, pákászainak foglalkozási eszközeit. az értékes gyűjtemény egy év alatt újabb 160 tárgyi emlékekkel gazdagodott. a múzeum birtokába került többek között egy az ezerhatszáz évekkel szarmazó faeke is, amellyel a tiszta szabályozása előtt az ártérből kiemelkedő szigeteket művelték a pákászok. értékes emlékekkel bővült a pásztorok foglalkozási eszközeit tartalmazó néprajzi gyűjtemény is. különösen érdekes a kigyóhát fonású karikásostor, amelyet 17 bűrszálból fontak össze ügyeskezű pásztorok. a pásztorbotokat népi himzések, faragások díszítik. az új tárgyi emlékek között kolompok, béklyók és más eszközök is vannak. a karcagi nagykun múzeum új értékeivel a két termet megtöltő néprajzi kiállítás anyagát bővítették.

/mti/

9,45

13. kiadás

1961. február 7.

11 óra 20 perc

bb. 26. bővítik a zuglói és a 20. kerületi rendelőintézeteket, tbc-gondozó intézet nyílik az 1. és a 12. kerületben - három nővérotthont kapnak az ápolónők - a főváros 1961-es egészségügyi terveiből

i zs/zs/gy/sr

1961. február 7.

a fővárosi tanács egészségügyi osztálya elkészítette idei részletes munkaprogramját. a tervezet szerint ebben az évben előreláthatólag több mint 60 millió forintot juttatnak az egészségügyi intézmények felújítására és beruházásokra. így a következő hónapokban sor kerül a 20. kerületi szakorvosi rendelőintézet bővítésére, s új helyiségekkel gyarapodik a zuglói május 1. uti szakrendelő is.

a beruházások között szerepel a 16. kerület új rendelőintézete építésének megkezdése, s erre az évre tervezik a jános kórház gyógyszerárának megnyitását, továbbá a budapesti közegészségügyi és járványügyi állomás izotóp laboratóriumának berendezését is.

az egészségügyi szervek fővárosszerte akciót indítanak a pusztító népbetegség, a tuberkulózis végleges leküzdésére. a kerületi egészségügyi osztályok, kórházak és egyéb intézmények feladatuk kapják a betegek felkutatását, a szűrővizsgálatok számának növelését. a 8. kerületben a Korányi sándor utcában már működik egy korszerűen berendezett, kitűnően felszerelt szűrőállomás, s hasonló intézményt kap a 11., a 13. és a 22. kerület is. a tbc elleni küzdelem eredményességét segíti az is, hogy ebben az évben elkészül a 12. és az 1. kerület új tüdőbeteg-gondozó intézete.

az egészségügyi dolgozók lakáshelyzetét is javítani kívánja a főváros, ezért sokmillió forintos költséggel az idén három nővérotthont nyitnak ápolónők részére: elkészül a Heim Pál kórház 42 személyes otthona, s befejeződik a Korvin Ottó úti és a László kórházban berendezett otthon építése.

nagy gondot fordítanak a gyermekek eddiginél magasabb színvonalú gyógyítására is. a körzeti gyermekorvosok számát az eddigi 152-ről 177-re növelik, s a kerületekben 29 új védőnőt állítanak munkába. a bölcsődei helyek számát is szaporítják a lehetőségekhez mérten, így az év végén a tanácsi bölcsődékben már több mint ötezer apróságról gondoskodnak majd. a tervek között szerepel a Vas utcai csecsemőotthon bővítése is.

/mti/

9,57

bb 23. gyakorlati tárgyként tanulják a szönyegszövést a mezőturi leánygimnázium tanulói

vid fm-ke-lm fm 1961. február 7.

mezőtúron a szönyegszövők ipari szövetkezetében virágozik a nagykunság híres mestersége, a szönyegszövés. a politechnikai tantárgy keretében a helybeli leánygimnázium mintegy 40 tanulója oktatják a híres torontali és más szönyegek készítésére. az iskola növendékei hetenként öt órát töltenek az üzemben és a gyakorlott szakemberek mellett vesznek részt a termelőmunkában. a szövetkezet vezetőinek véleménye szerint a tanulók egyrésze már olyan gyakorlatra tett szert, hogy megállná helyét a szakmunkások között is. a szövetkezet tavaly 15.000 négyzetméter torontali és többszáz négyzetméter perzsaszőnyeget gyártott svéd, norvég, olasz, nyugatnémet, holland és svájci cégek rendelésére. elsősorban került külföldre és nagy sikert aratott az üzem újdonsága, a mindkét oldalon bolyhos gyapjú zsenília-szönyeg. választékukat az idén tovább bővítik. megkezdték a meliorozott zsenília szönyeg gyártását. a tetszetős kivitelű szönyegfajtából 1700 négyzetmétert készítenek külföldi megrendelésre./mti/

bb 24. külföldön is újdonságnak számító elektronikus mérőműszert készít a kalibengyár

i kf/kf-lm ki 1961. február 7.

a kalibengyár műszaki dolgozói arra törekednek, hogy egyre inkább kielégítsék a modern mérési technológiák követelményeit. a pneumatikus műszereken kívül, amelyeket az idén már sorozatosan gyártanak, nemrégiben elkészült a tranzisztoros, elektronikus hosszmérő mint például is.

az új műszert különösen a gépipari üzemek használhatják, tömeges, ezredmilliméter pontosságú mérésekre. erre a célra eddig ugynevezett mikrokator órákat használtak, amely azonban könnyen hibás lett, s idővel veszített pontosságából. az elektronikus hosszmérő a régi műszer fogyatékosait megszünteti ezenkívül pontosabb annál, tizezredmilliméteres méréseket is lehetővé tesz. ugyanakkor a műszer mérési adatainak olvashatósága is jobb, mert a műszer skáláján egy mikron 20 milliméteres nagyságban jelenik meg. az új műszer főleg akkorra, mint a hasonló rendeltetésű mérőműszerek.

/folyt.köv./

10,05

bb 24. /külföldön is ...folyt./-lm

a szakemberek véleménye szerint újdonságnak számít külföldön is, mert más országokban csak csöves, nem pedig tranzisztoros, nyomtatott áramkörös megoldásban készítik. bár a felhasználókat nem érinti, mégis érdekes, hogy az új műszer a gyár főkonstruktőrének cs. varga istvannak munkája s egyben diploma terveis. cs. varga istván most végez a műszaki egyetemen.

a korszerű műszer gyártását az idén kezdi meg az üzem.mti/

bb 25. nyugdíjas szakmunkások a szegedi általános iskolák politechnikai foglalkozásain

vid fm-ke-lm fm 19621. február 7.

az idén szegednek mind a 21 általános iskolájában, az ötödik-hetedik osztályokban bevezették a politechnikai foglalkozásokat. 16 általános iskola nyolcadik osztályaiban is meghonosították a gyakorlati oktatást. a tanmühelyek berendezéséhez az iskolákat patronáló üzemek munkásai és a szülői munkaközösségek tagjai mindenütt sok segítséget nyújtottak. tízezreket takarítottak meg azzal, hogy a műhelyeket társadalmi munkában megfelelő padlózattal látták el, s felszerelték a szükséges új elektromos vezetéket. az üzemekben már hulladéknak számító anyagokkal csaknem teljesen fedezik a tudják az iskolák politechnikai foglalkozásainak nyersanyagszükségletét is.

a vállalatok a tanács művelődési osztályának kérésére tanfolyamot szerveztek, ahol a munkások tanították meg a pedagógusokat egyes szakmák alapvető fogásaira és az iskolákban használt gépek, szerszámok kezelésére. eddig 90 pedagógus vett részt ilyen oktatásban. több olyan általános iskola van, ahol a gyakorlati foglalkozásokon résztvesznek szabadidejükben a környékbeli üzemek munkásai. a rókusi és a zalka máté általános iskolában a ruhagyár, a helyi építőipari vállalat és a vegyesipari ktsz nyugdíjasai is végeznek társadalmi munkát. a fiatal gyermekekkel foglalkozó munkások részére az egyetem és főiskola neveléstudományi tanszékeinek közreműködésével előadássorozatot indítanak, ahol pedagógiai és módszertani ismereteket szerezhetnek./mti/

11,20

16. kiadás

1961. február 7.

12 óra⁴⁰ perc

bb. 27. külkereskedelmi vállalatunk ebben az évben szívesen külföldi kiállításon ismerteti meg árucikkeiket - a magyar kereskedelmi kamara hivatalos kollektív kiállítással husz nemzetközi vásáron, kiállításon vesz részt

i sz/gg/gy/ki

1961. február 7.

a magyar kereskedelmi kamara külkereskedelmünk kapcsolatainak szélesítésével párhuzamosan élénkíti az áruexportját, több bemutatón jelentkezik külföldön, hogy az üzleti körökben és a vásárlók körében egyaránt megismertesse a magyar gyártmányokat, köztük elsősorban az új exportcikkeket, a magyar kereskedelmi kamara ebben az évben husz nemzetközi vásáron és kiállításon rendezi meg vállalatunk hivatalos kollektív kiállításait. a magyar gyártmányok tipusában a tavaszi vásáron kapják a legnagyobb területet, de részt vesz a magyar kereskedelmi kamara még a tavasszal a frankfurti, a casablancai, a gőtebongi, a páduai, a párizsi, a milinói és az utrechti vásáron is, szeptemberben pedig többek között bariban, brnóban, damaszkuszbán, izmirben, ujdethiben, bécsben, zürichben rendezi meg a magyar árubemutatókat, szinte már hagyományszámba megy a poznańi vásáron való magyar részvétel, amelyre az idén is megkezdődtek már az előkészületek.

vállalatunk egyéni kiállításokkal husz nemzetközi vásáron jelennek meg és ezenkívül még 160 helyen rendeznek önálló árubemutatókat, ilymódon a magyar ipar készítményei 1961-ben 180 önálló vállalati kiállításra jutnak el. igénybe veszik a vállalatok a magyar kereskedelmi kamara berlini, bukaresti, szófiai és a néhány hónappal ezelőtt megnyílt bagdadi állandó mintatermék is, ahol rendszeresen követik egymást a különböző cikkeszűrtök kiállításai.

a magyar árukkal különböző kiállításokon megismerkedhetnek barcelonában, belgrádban, chic góban, hannoverben, new yorkban, triestben, tuniszbán, valencában, veronában és sok más nagyvárosban a világ legkülönbözőbb táján. vállalatunk elküldi áruikat számos szakmai kiállításra is. januárban például párizsban két alkalommal bőripari és bútorkiállítás, londonban ugyancsak két bemutatón camping és csónak-kiállítás vettek részt. a következő hónapokban többek között a leskovaci textilkiállítás, a novi-sadi mezőgazdasági kiállítás, a varsói könyvkiállítás, a kölni élelmiszer, a párizsi mérő- és automatizálási, a turini technikai, a frankfurti vegyipari kiállítás látogatói szentelhetik meg a magyar árukat.

/mti/

11,30

17. kiadás

1961. február 7.

13 óra — perc

bb. 28. mintegy kétezer népi műemléket kutattak fel eddig - az idén megkezdődik a szervezett helyreállítás - csaknem 300 községet járnak be a falukutató építészek és a néprajzi muzeológusok

i sb/tr/gy/vg

1961. február 7.

az építésügyi minisztérium műemléki osztályának és az országos műemléki felügyelőség irányításával három évvel ezelőtt kezdődött meg a népi építészeti emlékek szervezett felkutatása. több mint 100 falukutató építész járta a községeket és tavaly már sokat segítettek e munkában a néprajzi muzeológusok is. a faépítészetben gazdag göcsej, ormánsági, hetési néprajzi tájak, borsod és győr megye, valamint a balaton északi területeinek falvait vizsgálták. eddig csaknem 300 községbe jutottak el és mintegy 2 000 népi műemléket, zömmel lakóházat, jellegzetes gazdasági és ipari épületet, különböző malmot, haranglábat kutattak fel.

a jegyzékbe vett népi műemlékek védelmére az idén kezdődik meg a szervezett helyreállítási munka, eredeti formájában építik újjá az ország egyetlen fennmaradt hajóalmát ráckevén. nagy gondot jelent a malom védelme. még a jégzajlás előtt a partra huzzák, s nagyon kell vigyázni, hogy vontatás közben ne sérüljön meg, mert már nagyon megrágtá az idő foga. a javítások befejezése után a visegrádi, vagy a szentendrei muzeum gondjaira bizzák, de vannak olyan javaslatok is, hogy vizimolnarsági-muzeumnak rendezzék be. ebben az évben új zsindelyfedést kap három szélmalom is, kengyelen, kunhegyesen és turkevén.

az országos műemléki felügyelőség menedele ferenc építész-mérnök tervei szerint már megkezdte nagyvázsonyban az első népi műemléki lakóház helyreállítását. e köépület egyik legszebb jellegzetessége a balatonkörnyéki népi építészetnek. a gadort, illetve a tornacot cseh-süveg formájú boltozatok fedik. a ház tiszta szobája is boltozatos, a konyhája pedig szabadkéményes, a tűzhelyről szabadon aramlék a füst a kéménybe. az ideai tervben irányozták elő tiszacsécsen móróc zsigmond szülőházának helyreállítását is. ezenkívül ujjáépítik a göcseji néprajzi táj egyedülálló különlegességét, a fagerendából készített, boronafalás emeletes gabonatarolót, a kástut. a balaton-vidéken 17. századbeli borpincét, borsodban pedig a szendrői festőházat restaurálják.

az idén mintegy félmillió forintot fordítanak a népi műemlékek ujjáépítésére, s a nagyobb arányú munka előkészítésére érdeklődésben sok helyreállítás megtervezésére adnak megbízást a tervező vállalatoknak. ebben az évben a falukutató is tovább folytatják, s mintegy háromszáz község felmérését irányozzák elő. a vizsgálatoknál a korábbi jó tapasztalatok alapján már fokozottabban támaszkodnak a fiatal építészek és a néprajzi muzeológusok munkájára.

/mti/

11,35

18. kiadás

1961. február 7.

13 óra 05 perc

bb 29. az ikervizsgálatok szerepe az öröklődő tulajdonságok kutatásában

i ms/ter-lm sr

1961. február 7.

a magyar tudományos akadémia támogatásával néhány év óta újra megkezdődtek hazánkban az ikerkutatások, amelyeknek fontos szerepük van az emberörökléstanban.

a kutatások egyik vezetője, dr. malán mihály kandidatus a következőket mondotta erről a magyar tervirati iroda munkatársának:

- az emberörökléstanban világszerte nagy jelentőséget tulajdonítanak az ikervizsgálatoknak. ilyen vizsgálatokat főleg a szovjetunióban, németországban, svédországban, amerikai-ban végeztek. ebből a szempontból az ugynevezett egypetéjű ikrek adatai bírnak különös fontossággal. tudni kell ugyanis, hogy kétféle ikrek vannak. az egyik csoportba azok tartoznak, akik egy anyai és apai csirasejtből származnak és a megtermékenyített anyai petesejt a fejlődés folyamán kettévált, mielőtt még az egyes szervek kezdeményei elkülönültek volna. az ilyen ikrek genetikailag azonos személyt jelentenek. a másik csoport a kétpetéjű ikrek csoportja. ezeknél egyidőben két petéje érlik meg az anyának és termékenyül meg az ilyen ikreknél a hasonlóság olyan, mint általában a testvérek között.

- az öröklődő tulajdonságok az egypetéjű ikreknél teljesen megegyeznek és éppen ez a körülmény ad segítséget az emberörökléstanban annak megállapításában, hogy milyen tulajdonságok öröklődhetnek. ezenkívül olyan esetben, ha az ikrek egymástól külön, más körülmények között fejlődnek, tanulmányozni lehet a környezet hatását is az ember fejlődésére.

- általában minden 25 szülésre esik egy ikerszülés, így elég nagy az ikrek száma. az elmúlt években a budapesti iskolákban mintegy 1.500 ikerpárt vettünk nyilvántartásba. ezek közül a serdülő korú 13-17 éves, egynemű ikreket vizsgáljuk, azért, hogy megállapíthassuk, a serdülés korszaka milyen mértékben hat az ikrek fejlődésére.
/folyt.köv./

11,43

19. kiadás

1961. február 7.

13 óra 05 perc

bb 29. /az ikervizsgálatok...folyt./-lm

- annak eldöntése, hogy egypetéjű, vagy kétpetéjű ikerrel van-e dolgunk, embertani és orvosi vizsgálatokkal történik. a bőr és a haj színe, tenyér és az ujjlenyomat, valamint különböző testméretek rögzítése után laboratóriumban meghatározzák a vércsoportokat és a vértényezőket. ezeket a vizsgálatokat a központi iskolai szivbeteg gondozó intézetben folytatják. eddig 60 egypetéjű és ugyanennyi kétpetéjű ikerpar vizsgálatot végeztek el. az intézet orvosai számos adatot vesznek fel. így meghatározzák az ikrek tüdejének kapacitását, vérnyomását, ekg, röntgen és belgyógyászati vizsgálattal, a szivhangok felvételével megállapítják a sziv- és az érrendszer pontos képét. ezzel lehetővé válik, hogy az egypetéjű, illetve a kétpetéjű ikrek adatainak összevétele után megállapítsák a sziv- és érrendszer öröklődő tulajdonságait.

- a vizsgálatok évekig tartanak és mind több adat feldolgozásával járulnak hozzá az örökléstan problémák tisztázásához. rövidesen mód lesz arra is, hogy az 1930-as évek vizsgálataival összehasonlítva megállapítsuk, milyen különbségek vannak azóta az ikrek növekedésében. az első részeredmények publikálása valószínűleg már ebben az évben megtörténhetik./mti/

.-.

bb 30. a kislétföldön és a duna bal partján 175.000 holdat lehet csókutakkal öntözni - nagyarányú kutatási program az ország talajvízkészletének feltarására

i ie-lm ká

1961. február 7.

a vizsgálatok tudományos kutató intézetben most készült el a tanulmány az alföldi duna-szakasz balpartjának talajvízeiről. a munka része annak a nagyarányú programnak, amelynek megvalósításával az országos vízügyi főigazgatóság részletesen feltárja az ország talajvíz-kincsének elhelyezkedését és mennyiségét.

1959-ben először a csengődi állami gazdaságban alkalmazták, s azóta már szélesebb körben elterjedt az új módszer: a talajvizet hasznosító csókutás öntözés. ezzel mesterséges csapadékot lehet biztosítani az élővizektől - folyóktól, patakoktól - vagy vízkivételi művektől távol fekvő területeken is, érthető tehát az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek nagy érdeklődése.

/folyt.köv./

11,55

20. kiadás

1961. február 7.

13 óra¹⁰ perc

bb 30. / a kislaföldön és a...folyt./-lm

az új vállalkozással járó kockázatot az állam, az országos vízügyi főigazgatóság vállalta: a földtani és egyéb kutatásokon kívül tavaly 110 kísérleti kutatást tartott. az eredmények győr, fejér és tolna megyében a legkedvezőbbek. a szigetköz, a mosoni vidék és a duna-jobbpart kavicsmezőin 12-15 méteres mélységből perccenként 1200 liter, vagyis 80 hold öntözéséhez elegendő vizet ad egy-egy kut. a duna-tisza közének homokos talajában kétszer ilyen mélyre kell fúrni, s a kutak átlagos hozama is csak 750 liter, de a csökutás öntözés még így is igen gazdaságos. csongrád megyében viszont - a próbafurások tanúsága szerint - nem érdemes a csökutás öntözéssel foglalkozni, s egyelőre a jászágóban, sem biztatóak az eredmények. az eddigi vizsgálatok szerint a kislaföld és a nagy alföld duna-menti részének mintegy 100.000 holdas területéből 175.000 hold kaphat talajvizből mesterséges csapadékot. a vituki-ban most elkészült térképek alapján az illetékes vízügyi igazgatóságok pontosan meg tudják határozni, hogy ezen a két vidéken hol érdemes csökutat létesíteni és milyen vízhozamra lehet számítani.

a talajviz-készlet feltárasára az idén tovább folytatják a kutatást. középpontjában az orosházi löszhat vizsgálat áll; még az országos vízgazdálkodási keretterv elkészítése előtt meg kell ugyanis állapítani, hogy ezen, a mintegy 100.000 holdnyi területen meg lehet-e majd oldani az öntözéses gazdálkodást csökutakkal, vagy szükség lesz-e a tiszta vízének odavezetésére. győr megyében azt keressik, hogy dél és kelet felé meddig terjed a hasznosítható talajvíz, s megkezdik a kutatásokat a rába-völgyi kavicsrétegben is. /mti/

12,00

le

21. kiadás

1961. február 7.

13 óra 15 perc

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 8. belpolitikai kiadásunkon megjelent bb. 16. sz. hírünket /kifizették az amerikai örökséget a három fodor nővérnek/ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k ! !

/mti/

bb. 31. kétszáz ezer gyermeket gondoznak óvodáinkban - az óvodai szülői munkaközösségek országos értekezlete

t vt/ke/gy/cz

1961. február 7.

a magyar nők országos tanácsa és a művelődésügyi minisztérium kedden rendezte meg a szót székaházában az óvodákban működő szülői munkaközösségek országos értekezletét.

a tanácskozást dr. hermann aliz, a minisztérium tanító-és óvónőképző osztályának főelőadója nyitotta meg, ezután szabadi ilona, az óvodai osztály vezetője tartott beszámolót. elmondotta, hogy óvodáinkban jelenleg mintegy 200 000 kisgyermeket gondoznak, ellátásukra államunk a múlt esztendőben 500 millió forintot költött. az óvodák szépek, otthonosak, s ebben igen nagy a szülők érdeme. az óvodáknak nyújtott társadalmi segítség értéke az előző tanévben megközelítette a 15 millió forintot.

részletesen foglalkozott az előadó az óvodai nevelési elvekkel, a szülői értekezletek, a fogadóórak, a családlátogatások szerepével és megjelölte a szülői munkaközösségek további legfontosabb tennivalóit. a sikeres munkához az szükséges, - mondotta, - hogy a vezető óvónő, a munkaközösségi elnök és a nőtanács vezetői között a legszorosabb együttműködés alakuljon ki. ha ez megvalósul, tovább erősödik a szülők mozgalma, s így még inkább érvényesül a szocialista elveknek megfelelő, egységes, törésmentes nevelés már az óvodában.

a beszámolót vita követte.

/folyt. köv./

12,10

le

A

bb. 32. tanul a falu - több mint tizezer felnőtt hallgatója van a mezőgazdasági technikumnak - „Őszibarack akadémia”, szatymazon

ő vid-ie/gy/ká

1961. február 7.

a gazdálkodás új viszonyai alaposabb ismereteket, mind nagyobb szaktudást követelnek a parasztoktól, s a lehetőséget ennek megszerzésére meg is teremtik. az oktatási formák egy része már ki is alakult, más területeken most keresik a legjobb módszereket, de bármelyik táját járjuk is az országnak, a téli hónapokban mindenütt pezseg a falusi élet: az iskolákban, tanfolyamokon, művelődési otthonokban.

mintegy ezer községben kezdődtek meg az elmúlt hetekben az ezüstkalászos tanfolyamok. a forma, az elnevezés immár hagyományos a magyar falvakban, de - a megnövekedett követelményeknek megfelelően - tartalma megváltozott. rendszeres ismereteket nyújt 30 000 termelőszövetkezeti gazdának a mezőgazdaság valamelyik területéről, a szövetkezetben, a vidéken legfontosabb termelési ágból. így szervezték meg a tanfolyamokat borsod megyében is. a bodroglóczyban az aprómag-, a takta-közben a hagyományos cukorrépa-termesztés, az északi dombos vidéken a talajerő-megóvás legfontosabb kérdéseivel foglalkoznak elsősorban. borsod megyében különben igen népszerűek a rádió ezüstkalászos tanfolyamai is. száznál több községben mintegy másfélezeren hallgatják rendszeresen az előadásokat, s a közvetítés után a helyi szakemberekkel együtt megvitatják a hallottakat.

a győr megyei parasztok két esztendő tapasztalatból tudják már, milyen nagy szükség van a nagyüzemi gazdálkodáshoz, a korszerű termelési módszerek ismeretére. az idei télen a megye termelőszövetkezeti gazdáinak kerekén 15 százaléka vesz részt szervezett oktatásban, sokan a mezőgazdasági technikumok levelező tagozaton, vagy más iskolában, de legtöbben az ezüstkalászos tanfolyamon. sok szövetkezetben úgy határoztak, hogy azoknak a vezető beosztású tagoknak - brigád- és munkacsoport vezetőik - akiknek egyéb képzettségük nincsen el kell végezniük ezt a tanfolyamot, s ha a sikeres vizsga után munkájukban hasznosítják a tanultakat, havonta néhány munkaegységgel többet kapnak. a győr megyeiek általában ki akarják alakítani szövetkezeteik „szakmai törzsgárdáját”,.

új jelenség a magyar faluban: a parasztok szakmunkásképzése. az idén, az első esztendőben ezernél több termelőszövetkezeti tag vesz ebben részt; azok, akik már sikeresen elvégezték az ezüstkalászos tanfolyamot. így a szövetkezetek mindinkább bővíthetik speciális, nagy hozzáértést igénylő üzemeiket.
/folyt. köv./

13,05

le D

bb. 32. / tanul a falu.... 1. folyt./ gy

baranya megyében 1 500 holddal növekszik az idén a közös kertészetek területe; pécs és komló százötvenezer főnyi lakosságának zöldségeellátását zömében már a termelőszövetkezetek biztosítják. lehetővé teszi ezt az is, hogy 25 szövetkezet ketészei kaptak most szakmunkás-oklevelet a siklósi tanfolyamon. ezenkívül még 15 szakmunkáskepző tanfolyam működik a megyében, zöldség- és gyümölcsstermesztők, illetve szarvasmarha- és sertéstenyésztők részére. fejér megyében a velencei tó mellett gazdálkodó szövetkezetek tagjait halászatú szakmunkásokká képezik.

a falusi felnőttek szinte tömeges jellegű oktatási rendszerének számít ma már a középfokú, technikumi képzés is. a levelező hallgatók január végén megnyitott első osztályába éppen annyian iratkoztak be, mint amennyien a három felső osztályba együttesen járnak, s így a mezőgazdasági technikumnak most tizezernél több felnőtt - nagyrészt termelőszövetkezeti tag - tanulója van. a szegedi „termelőszövetkezeti technikumban”, vagyis a levelező hallgatók kihelyezett első osztályában 71 termelőszövetkezeti tag tanul, közöttük a város négy legnagyobb közös gazdaságának elnökei, s az új élet tsz tiz brigád- és munkacsoport vezetője. ebben az osztályban - és másutt is - úgy osztották el a tanulmányi anyagot, hogy a téli hónapokban, amikor kevés a mezőgazdasági munka, sürítik a foglalkozásokat. februárban például a kötelező 15 helyett 35 órát töltenek az iskolában, tavasszal pedig csökkentik az órák számát.

az oktatás új típusai - mint a szakmunkásképzés, vagy a kihelyezett technikumi osztály - mellett sok helyen hasznosítják a parasztság önképzésének régi, hagyományos formáit is. ezek közé tartoznak a mezőgazdasági szakkörök, az új iránt fogékony gazdák hajdani kísérletező műhelyei. jelenleg 350-400 ilyen kör működik az országban, legtöbbször most keresi helyét, megfelelő működési területét a közös nagyüzemekben. veszprém megyében a hazafias népfront és a keszthelyi mezőgazdasági akadémia kezdeményezésére már több új típusú, üzemi szakkör alakult. ezekben főleg az egyéni gazdálkodásban is kitűnt, nagy szaktudású, arany- és ezüstkalászos gazdák továbbképzéséről gondoskodnak és a kutató intézetek helyszíni kísérleteit hasznosítják nagyüzemi méretekben. a szkköri tagok a legújabb agro- és zooteknikai eljárások mellett új növényfajtákat is meghonosítanak, s megismerkednek az üzemszervezés legfontosabb kérdéseivel.

/folyt. köv./

13,15

le D

24. kiadás

1961. február 7.

11 óra 45 perc

bb. 32. / tanul a falu... 2. folyt./ gy

a kialakuló, megszilárduló nagyüzemekben mind több speciális, tömegesen még nem alkalmazott eljárást, gazdálkodási módot vezetnek be. hajdu-bihar megyében például csaknem 12 000 holddal növelik az idén a termelőszövetkezetek öntözött területét, - s ennek műveléséhez megfelelő szaktudással rendelkező vezetőkre és munkásokra van szükség, a keleti fűcsatorna mentén működő termelőszövetkezetekben ezért az idén az öntözéses gazdálkodás az egyik „főtantárgy”, február elején nyolc szövetkezet 60 gépkezelője tanulja az esőztető gépek működtetését és szerelését. ötven szövetkezeti brigádvezető szaktanfolyamon ismerkedik majd meg az öntözéses gazdálkodás agrótechnikájának és munkaszervezésének legfontosabb kérdéseivel. hajduszentpéteren pedig öt hónapos szakmunkás-kepző iskola nyílik, a keleti fűcsatorna mellett gazdálkodó szövetkezetek ezüstkalászos tanfolyamain is mindenütt részletesen foglalkoznak az öntözési feladatokkal.

másfajta specialitása van a csongrád megyei szatymaznak, ahol most, - miután az egész falu a közös gazdálkodás útjára lépett - továbbfejlesztik a vidék híres gyümölcs-, elsősorban őszibarack - kulturáját. itt a téli hónapokra „őszibarack-akadémiát”, szerveztek, a két régi és a három új szövetkezet elnökeinek, gyümölcsstermesztő brigádvezetőinek, és a legjobb gazdáknak részvételével. az „akadémián”, szakemberek tartanak előadásokat az őszibarack-termesztés legjobb módszereiről, a nagyüzemi gyümölcsstelepités és ápolás kérdéseiről.

speciális ismereteket, alapos hozzáértést igényel a termelőszövetkezetekben mind nagyobb tért hódító baromfitenyésztés is. az egyéni kisgazdaságokban ezzel elsősorban az asszonyok foglalkoznak, - az ő munkakörük ez a legtöbb közös gazdaságban is, de gyakorlati tapasztalatok mellett itt már nagyüzemi ismeretekre is szükség van. ezt megértve iratkozott be hat szolnok-környéki községben több mint kétezer szövetkezeti asszony és leány a mezőgazdasági szabadakadémiára, ahol főképpen a baromfitenyésztésről hallgatnak előadásokat, a bács-kiskun megyei tatabázaán kilencvenen vesznek részt a baromfitenyésztési tanfolyamon; itt szerzett tudásukat a három helyi szövetkezet közös baromfitelepén hasznosítják majd, de nemcsak a baromfitenyésztés érdekli az asszonyokat, - tudásvágyuk szélesebbkörű. komárom megyében például az ezüstkalászos tanfolyamok hallgatóinak tavaly csak tíz, az idén már 25 százaléka nő. a megye több községében külön mezőgazdasági akadémiát szerveztek az asszonyok részére, s népszerűek körükben a tit mezőgazdasági előadásai is.

/mti/

13,25

25. kiadás

1961. február 7.

15 óra perc

bb. 33. időjárásjelentés

tm/gy

1961. február 7.

a meteorológiai intézet jelenti február 7-én, kedden 13 órakor:

többféle havazás és eső

az atlanti óceánon és a norvég tengeren elhelyezkedő ciklon hatására nyugat-európa nagy részén esik az eső, a skandináv államokban pedig havazik. ezenkívül havazik még a szovjetunió urál előtti térségében. európa többi részén felhős, csapadék nélküli idő uralkodik. komoly hideg csak az északi államokban van, ott a nappali felmelegedés nem haladta meg a mínusz 15, sőt egyes helyeken a mínusz 18-21 fokot. hazánkban tegnap mérhető mennyiségű csapadék nem hullott. hőszállingózást jelentettek galyatető, kékkestető és mátraháza megfigyelő állomásról. jelentősebb hőmérséklet csak a magasabb hegyeken található. kékkestetőn 27, galyatetőn 25, mátraháza 20, dobogókőn pedig 11 centiméter vastag hóréteget mértek. a dunántul északi részen egy-három, az ~~északi~~ országészén egy-öt, a tiszántulon pedig egy-hét centiméter vastag hóréteg található. az ország többi részén hótakaró nincs. a hőmérséklet országsszerte plusz 2-4 fokig emelkedett, a nap folyamán, de kékkestetőn a legmagasabb hőmérséklet mínusz 4, misinatetőn pedig 0 fok volt. ma hajnalra a levegő mínusz 0, 6 fokig hűlt le. kékkestető mínusz 8 fokos lehűlést jelentett. napsütés országsszerte 1-3 óra időtartamig volt. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.1 fok volt, a sokévi atlagnál 0.1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékeltlen süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: tulnyomórészt borult, párás idő. többféle havazás, havaseső, eső. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap, plusz 1-5 fok között.

a duna vizállása ma reggel 198 centiméter.

/mti/

24. kiadás

1961. február 7.

14 óra 45 perc

bb. 32. / tanul a falu... 2. folyt./ gy

a kialakuló, megszilárduló nagyüzemekben mind több speciális, tömegesen még nem alkalmazott eljárást, gazdálkodási módot vezetnek be. hajdu-bihar megyében például csaknem 12 000 holddal növelik az idén a termelősövetkezetek öntözött területét, - s ennek műveléséhez megfelelő szaktudással rendelkező vezetőkre és munkásokra van szükség, a keleti fűcsatorna mentén működő termelősövetkezetekben ezért az idén az öntözéses gazdálkodás az egyik „főtantárgy”, február elején nyolc szövetkezet 60 gépkezelője tanulja az esőztető gépek működtetését és szerelését. ötven szövetkezeti brigádvezető szaktanfolyamon ismerkedik majd meg az öntözéses gazdálkodás agrártechnikájának és munkaszervezésének legfontosabb kérdéseivel. hajdusoboszlón pedig öt hónapos szakmunkás-kepző iskola nyílik, a keleti fűcsatorna mellett gazdálkodó szövetkezetek ezüstkalászos tanfolyamain is mindenütt részletesen foglalkoznak az öntözési feladatokkal.

másfajta specialitása van a csongrád megyei szatymaznak, ahol most, - miután az egész falu a közös gazdálkodás útjára lépett - továbbfejlesztik a vidék híres gyümölcs-, elsősorban őszibarack - kultúráját. itt a téli hónapokra „őszibarack-akadémiát”, szerveztek, a két régi és a három új szövetkezet elnökeinek, gyümölcstermesztő brigádvezetőinek, és a legjobb gazdáknak részvételével. az „akadémián”, szakemberek tartanak előadásokat az őszibarack-termesztés legjobb módszereiről, a nagyüzemi gyümölcstelepités és ápolás kérdéseiről.

speciális ismereteket, alapos hozzáértést igényel a termelősövetkezetekben mind nagyobb tért hódító baromfitenyésztés is. az egyéni kisgazdaságokban ezzel elsősorban az asszonyok foglalkoznak, - az ő munkakörük ez a legtöbb közös gazdaságban is, de gyakorlati tapasztalatok mellett itt már nagyüzemi ismeretekre is szükség van. ezt megértve iratkozott be hat szolnok-környéki községben több mint kétezer szövetkezeti asszony és leány a mezőgazdasági szabadakadémiára, ahol főképpen a baromfitenyésztésről hallgatnak előadásokat. a bács-kiskun megyei tatabázaán kilencvenen vesznek részt a baromfitenyésztési tanfolyamon; itt szerzett tudásukat a három helyi szövetkezet közös baromfitelepén hasznosítják majd. de nemcsak a baromfitenyésztés érdekli az asszonyokat, - tudásvágyuk szélesebbkörű. komárom megyében például az ezüstkalászos tanfolyamok hallgatóinak tavaly csak tíz, az idén már 25 százalékára nő. a megye több községében külön mezőgazdasági akadémiát szerveztek az asszonyok részére, s népszerűek körükben a tit mezőgazdasági előadásai is.

/mti/

13,25

25. kiadás

1961. február 7.

15 óra perc

bb. 33. időjárásjelentés

tm/gy

1961. február 7.

a meteorológiai intézet jelenti február 7-én, kedden 13 órakor:

többféle havazás és eső

az atlanti óceánon és a norvég tengeren elhelyezkedő ciklon hatására nyugat-európa nagy részén esik az eső, a skandináv államokban pedig havazik. ezenkívül havazik még a szovjetunió urál előtti térségében. európa többi részén felhős, csapadék nélküli idő uralkodik. komoly hideg csak az északi államokban van, ott a nappali felmelegedés nem haladta meg a mínusz 15, sőt egyes helyeken a mínusz 18-21 fokot. hazánkban tegnap mérhető mennyiségű csapadék nem hullott. hőszállingózást jelentettek galyatető, kékkestető és mátraháza megfigyelő állomásról. jelentősebb hőmérséklet csak a magasabb hegyeken található. kékkestetőn 27, galyatetőn 25, mátraháza 20, dobogókőn pedig 11 centiméter vastag hóréteget mértek. a dunántul északi részen egy-három, az ~~északi~~ országrészen egy-öt, a tiszántulon pedig egy-hét centiméter vastag hóréteg található. az ország többi részén hótakaró nincs. a hőmérséklet országszerte plusz 2-4 fokig emelkedett, a nap folyamán, de kékkestetőn a legmagasabb hőmérséklet mínusz 4, misenatetőn pedig 0 fok volt. ma hajnalra a levegő mínusz 0, 6 fokig hűlt le. kékkestető mínusz 8 fokos lehűlést jelentett. napsütés országszerte 1-3 óra időtartamig volt. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.1 fok volt, a sokévi atlagnál 0.1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, mérsékleten süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: tulnyomórészt borult, párás idő. többféle havazás, havaseső, eső. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap, plusz 1-5 fok között.

a duna vizállása ma reggel 198 centiméter.

/mti/

mti bel f ö l d i h i r e k

26. kiadás

1961. február 7.

1 óra 5 perc

bb. 34. borsodban megalakult a vizgazdálkodási társadalmi bizottság

vid j/gy/ká

1961. február 7.

a hazafias népfront országos tanácsa mellett működő egyetemi akcióbizottság kezdeményezésére borsodban megalakult a megyei vizgazdálkodási társadalmi bizottság. a vízügyi és mezőgazdasági szakemberekből, valamint a parti- és tömegszervezetek képviselőiből álló bizottság legfontosabb feladatának tekinti, hogy az ármentesítést, a belvízrendezést, a folyószabályozást társadalmi munka szervezésével meggyorsítsák. első ténykedésükként a tiszavalki társág belvízlevezető munkáit segítik. ezen a területen ugyanis több mint 20 000 holdat veszélyeztetnek a belvizek. a nagy terület lecsapolásához tavaly alakult meg az érdekelt községek dolgozóinak részvételével a tiszavalki belvízrendező társulás, az északmagyarországi vízügyi igazgatóság pedig elkészítette a víztelenítés tervét. e szerint állami hitelkeretből 17 kilométer hosszú főcsatornát építenek, a társulás hozzájárulásából, társadalmi munkával pedig elkészítik a főcsatornába torkolló mellécsatornákat. a most megalakult vizgazdálkodási társadalmi bizottság az építkezésekhez társadalmi munkát szervez, a mezőgazdasági albizottság pedig részletes tervet készít arról, hogy a terület lecsapolása után milyen mezőgazdasági növényeket termesszenek ezen a tájon.

/mti/

14.35.

bb. 35. újabb vadmacskát lőttek csongrádban

vid j/gy/ká

1961. február 7.

a csongrád megyei algyő község határában, a tiszta árterében nemrégiben vadmacskát lőttek, s most egy újabb, az elsőnél nagyobb, csaknem 9 kilós példány került puskavégre. a vadmacskát szegvári sandor, a kiszombori vadásztársaság vadóra ejtette el a maros árterében. a ritka ragadozó minden valószínűség szerint a romániai erdőkből tévedt ide, és a befagyott maroson kelt át.

/mti/

14,50

mti bel f ö l d i h i r e k

27. kiadás

1961. február 7.

1 óra 5 perc

bb 36.

a 2-es számú szaó ervin könyvtar

sze vm sr

1961. február 7.

/hetedik kerület, rottenbiller u.10./ februar 15-én, délután egy órakor nyit./mti/

bb 37. a rátkai márton színészklub

te vm hk

1961. február 7.

hagyományos színészbálját szombaton tartja a klub összes helyiségeiben./mti/

bb 38. bolgár népviseleti kiállítás nyílt budapesten

t m/m vm sr

1961. február 7.

a budapesti bolgár művelődési intézetben kedden délután kiállítás nyílt, amely eredeti ruhák és színes lenyomatok alapján képet ad a bolgár népviseletekről, hímzésekről. a megnyitáson ott voltak a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete, valamint a bolgár nagykövetség képviselői. a népviseleti kiállítást egyed edit, az iparművészeti múzeum tudományos munkatársa nyitotta meg./mti/

16.10.

mti belföldi hírek

28. kiadás

1961. február 7.

4 óra perc

bb 39. évente 75 millió forintot takaríthatna meg a főváros lakossága a szakszerű tüzeléssel - ingyenes fűtési tanácsadót szervez az energiagazdálkodási tudományos egyesület

i tz/vm vg

1961. február 7.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület legjobb fűtési szakembereink részvételével ujszerű és igen hasznos „közönségszolgálatot”, szervezett, amely évente jelentős megtakarításhoz juttathatja a főváros lakosságát és a népgazdaságot.

az egyesület szénszakosztálya évek munkájával megállapította, hogy a fővárosi központi fűtési berendezésekben az elérhető 70 százalékkal szemben átlagosan 40-45, a kályhákban és takaréktűzhelyekben pedig a megkívánható legalább 50 százalék helyett csak 25 százalékos határfokkal értékesítik a felhasznált tüzelőszert; ennek oka legtöbbször a tüzelés szakszerűtlensége, sok esetben a fűtőberendezések olyan apró hibája, amit esetleg filléres költséggel, vagy minden kiadás nélkül is helyre lehetne hozni. ez a tájékozatlanság a népgazdaságnak évente körülbelül 250.000 tonna szén elpazarlását jelenti, a lakosságnak pedig 75 millió forint felesleges kiadásába kerül.

a szakosztály ezért a főváros legjobb fűtési és szén-szakértői, tüzeléstechnikusi, stb. részvételével ingyenes tanácsadó szolgálatot szervezett. a szakemberek a legmegfelelőbb kályhafajták kiválasztásától kezdve a fűtőanyag helyes berakásán és a tűz szakszerű gondozásán keresztül a kályhák stb. esetleges kisebb hibáinak legcélszerűbb és legolcsóbb kijavítási módjáig minden felmerülő kérdésben pontos felvilágosítást adnak a hozzájuk fordulóknak.

a tanácsadó-szolgálatot február 8-tól kezdve minden szerdán délután fél hat és hét óra között tartják a technika házában.

/mti/

16.17.

mti belföldi hírek

29. kiadás

1961. február 7.

4 óra perc

bb 40. hazaérkezett a szovjetunióból a magyar katonai küldöttség
t vt/ke-vm sr 1961. február 7.

a czinege lajos altábornagy, honvédelmi miniszter vezette magyar katonai küldöttség, amely r.j. malinovszkij marsall, a szovjetunió honvédelmi miniszterének meghívására baráti látogatáson a szovjetunióban járt, kedden visszaérkezett budapestre. a delegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, kisházi ödön munkaügyi miniszter, dr. nezval ferenc, igazságügyminiszter, továbbá a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának tagjai, élükön uszta gyula altábornaggal, a honvédelmi miniszter első helyettesével, valamint a honvédelmi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

ott volt az érkezésnél v.i. usztyinov, a szovjetunió magyarországi nagykövete, m.ty. nikityin altábornagy, az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának képviselőjében.

p.m. capenko ezredessel, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének katonai attaséjával az élen jelen voltak a repülőtéren a budapesten akkreditált katonai attasék közül számosan./mti/

bb 41. a hazafias népfront első kerületi bizottsága

gk vm sr

1961. február 7.

szombaton este 8 órakor az első kerület hess andrás tér 4. szám alatt a pest-budai vendéglátóipari vállalat nagytermében farsangi bált rendez. ugyanezen időpontban a hazafias népfront-bizottság tagjai az étteremben baráti találkozóra gyűlnek össze./mti/

16.17.

bb 42. megkezdődtek a zala megyei délszláv kulturális napok
vid ke vm sr 1961. február 7.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége és a hazafias népfront letenyei és nagykanizsai járási bizottsága évről-évre megrendezi a zala megyében élő délszláv lakosság kulturális ünnepeit. az idei ünnepek kedden kezdődtek fityeházon, a művelődési otthonban tartott gyűléssel, amelyen ognyenovics milán országgyűlési képviselő, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége főtájkara mondott beszédet. a helyi és az ünnepekre a megyébe érkezett győr-sopron megyei kórháza nemzetiségi község kulturális csoportja a délszláv néptáncokkal, dalokkal szórakoztatta a fityeházi lakosságot és a vendégeket.

a kulturális napok mindegyikén más-más nemzetiségi községben rendeznek ünnepi gyűlést és kulturális előadást./mti/

bb 43. több ezer fiatal nevezett be a józsef attila kulturális seregszemlére - népművelési munkatársak tanácskozása tatabányán

vid ke vm sr

1961. február 7.

kedden tatabányán a kiskomárom megyei bizottságán tanácskozást tartottak a tömegszervezetek képviselői, a falusi kulturális ügyek intézői, valamint a járási és megyei népművelési munkatársak. az idén is megrendezik a józsef attila kulturális seregszemlét, amely már valóságos tömegmozgalommá vált a megyében. a nevezés még tart; eddig több ezer fiatal jelentette be részvételét. az idén a tsz-községek együttese is nagyszamban vesznek részt a seregszemlén. a falusi fiatalok elsősorban a helyi hagyományokat, szokásokat elevenítik fel szindarabjaikban, népdalaikban. sok fiatal vesz részt a szemlén a tatabányai és a dorogi bányavidékeken. színes, sokrétű műsorral készülődnek a szlovák és a német nemzetiségű együttesek is. a tanácskozás résztvevői elhatározták, hogy az idén a korábbi évektől eltérően az együttesek helyi bemutatói lesznek a versenyben a döntők./mti/

16.40.

bb 44. egy-öt kilométer magasban enyhesség érkezett, kedden délelőtt havazott a dunántúlon - sportolásra alkalmas hóréteg csak a magasabb hegyekben van

i cs/j vm mi

1961. február 7.

európa szerte nyugtalan, változékony az időjárás: a legutóbbi jelentések szerint angliában, dániában és skandinávia déli területein erős viharok dúlnak és nagy eszések kezdődtek. észak-olaszországból ugyancsak kiterjedt esőfrontot jeleztek kedden, az alpok északi lejtőin újabb havazás indult. hazánk fölé 1-5 kilométer magasságban a keddre virradó éjszaka egy csö; óceáni aramlás érkezett, amely például 3000 méteres magasságban 16 fokkal emelte a levegő hőmérsékletét. nyomában kedden délelőtt a dunántúl egyes vidékein - szombathely, szentgotthárd, zalaegecszeg és nagykanizsa környékén - havazott, a déli órákban azonban esőre váltott át. a talajfelszín feletti 1 kilométernyi magasságban lényegesen enyhülés nem volt. budapesten kedden 0- minusz 1 fokig emelkedett a hőmérséklet. az éjszakai fagyok debrecen, nyíregyháza és miskolc vidékén voltak a legkeményebbek, ahol minusz 5-6 fokig süllyedt a hőmérő higánya. jellemző az európai hőmérsékleti viszonyokra, hogy kedden hajnalban például franciáországban és angliában plusz 5, kelet-európában minusz 5-10 fokot mértek. erős hideg csupán finnországban és a szovjetunió európai területeinek északnyugati részén van, innen minusz 30 fok alatti fagyokat jelentettek. az alpokban - a magasabb rétegekben érkezett melegebb más következtében - olvadás kezdődött, s az eddiginél is nagyobb lett a lavinaveszély.

a hóviszonyokról az alábbi tájékoztatást adták a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán:

összefüggő hótakaró az ország területének már csak kis részén található. a bakonyban általában 3, sopron, miskolc, békéscsaba és szeghalom vidékén 1-2, a borszőny hegységben 3, brassagyarmat környékén 5 centimétert mértek legutóbb. a magasabb hegyekben továbbra is kedvezőek a hóviszonyok: sportolásra alkalmas a hóréteg dobogókón, ahol 11, a galyteton 25, a kékesen 27, mátraházán pedig 20 centiméter a hó magassága. az előbbieknél alacsonyabb misinaton már csak foltokban maradt vastagabb hó.

a következő napokban előreláthatólag borus marad az idő. szerdára megerősödik az északnyugati szél, s országszerte lesznek kisebb havazások, mivel azonban a hőmérséklet egyelőre lényegesen nem változik, a havazást havasesők, esők váltogatják./mti/

17.00

bb 45. kétnapos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás kezdődött a technika házában

t so/gg szb ká

1961. február 7.

a magyar agrártudományi egyesület gépesítési társasága és a gépipari tudományos egyesület rendezésében kétnapos országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás kezdődött kedden a technika házában. váradi jános, az agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karának dékánja megnyitó szavai an kiemelte, hogy a mezőgazdaság gépesítésének kérdései ma már széles körben érdeklik nemcsak a szakembereket, hanem az ország közvéleményét is.

a tanácskozás első előadója legány miklós, a földművelésügyi minisztérium osztályvezetője a gépesítés fejlődését ismertette. kiemelte, hogy a magyar mezőgazdaságban jelenleg több mint negyven-ezer traktor és sokezer különféle munkagép szolgálja a termésatlagozást. jelenleg 130 hektár területre jut egy traktor, ami - figyelembe véve, hogy a nagyüzemi igényeknek megfelelően nálunk sok a közepes és a nehéz traktor is - figyelemre-méltó eredmény, de természetesen nem jelenti azt, hogy csupán a rendelkezésre álló gépekkel optimális időben el lehet végezni az időszzerű feladatokat.

legány miklós a továbbiakban közölte, hogy a növénytermesztésben legjobban felhasználható öt traktortípuson kívül a szőlészeti munkához is kialakítottak már két traktorfajtát. a korszerűbb módszerekre áttérve egyre nagyobb szerepe lesz a magyar mezőgazdaságban a mélyművelésnek és a forgómozgású talajművelő eszközöknek. a mezőgazdasági gépkísérleti intézet megkezdte a kísérleteket a mezőgazdasági gépek munkasebességének fokozására.

a gépesítés egyébként allandóan újabb és újabb területekre terjed ki. biztatóak a kísérletek például az előcsirázított burgonyát vető félautomata géppel, a gyümölcstermesztésben pedig kialakították a csomagolóház teljes gépsorát.

a tanácskozás további programjában attl tiber, a vörös csillag traktorgyár főkonstruktőre a magyar mezőgazdaság új traktorairól, dr. bánházi jános egyetemi adjunktus az eke fejlődéséről, rákosi györgy, az állami gazdaság üzemszervezési intézetének tudományos munkatársa a gépjavításokról, rab györgy a mezőgazdasági gépkísérleti intézet igazgatóhelyettese a burgonya és cukorrépa-betakarítás gépeiről tartott előadást.
/folyt.köv./

bb 45. /kétnapos mezőgazdasági... folyt./- szb

manninger vilmosnak, a mezőgép fejlesztési intézet szakosztályvezetőjének előadása alapjáh vitatták meg a tanácskozás résztvevői a gabonakombájnok fejlesztésének lehetőségeit. örvendetes, hogy a csehszlovákiában az elmúlt év nyarán megtartott nemzetközi arató-cséplőgép összehasonlító gépkísérleteknél a szántóföldi és laboratóriumi vizsgálatokon, a munka minősége szempontjából a magyar gépek bizonyultak a legjobbaknak, ugyanakkor a gépek üzembiztonságát még jelentős mértékben javítani kell. az előadó bemutatta azokat a lassított felvételeket, amelyeket a kombájnok vizsgálatánál készítettek a mezőgépfejlesztési intézet munkatársai. a különleges felvevőgép másodpercenként 3.000 képet készít, s a vetítésnél 16 képet pergetnek le. ez kétszázszoros lassítást jelent, így kiválóan tanulmányozható az egyes alkatrészek munkája.

boltizár pál, az emag főkonstruktőr helyettese hozzászólásában kiemelte, hogy az elmúlt évtized alatt csökkenő súly mellett sikerült a kombájnok termelékenységét mintegy 40 százalékkal növelni. most elsősorban munkavédelmi feladatok megoldásán dolgoznak a tervezők és elektromos jelzőberendezéseket alakítanak ki az üzembiztonsági eltömődések megakadályozására.

a gépesítési tanácskozás szerdán folytatja munkáját. /mti/

bb 46. ülepitő medencéket adtak át a dunai vasműben

vid te szb ki

1961. február 7.

a sztálinvárosi megleghengerműben hengertés közben az acél felületéről nagymennyiségű reves, magas vastartalmu vasoxid válik le. a reves legapróbb, tízmilliméter nagyságú szemcséi a vízárammal együtt eddig a dunába kerültek. így naponta körülbelül tizenöt tonna vastartalmu hulladék ment veszendőbe. másrészt a reves víz erősen szennyezte a duna vizét és káros volt a halállományra is.

most, többéves munkával elkészült a dunai vasműben az a revesülepitő medencesor, amelybe a megleghengermű reves vizét bevezetik. a medence fenkére lerakódó vastartalmu hulladékot időnként kitermelik és átadják az ércdarabosítóknak. a két medencecsoportban összesen harminc ülepitőmedencét építettek, amelyek műszaki átadására kedden került sor.

a csatornahálózat és az ülepitőmedencék megépítése körülbelül tizenegymillió forintba került. a teljes építési költség azonban, a vastartalmu anyag hasznosításával, körülbelül két év alatt megtérül.
/mti/

bb 47. sajtótájékoztató a német demokratikus köztársaság mezőgazdaságának fejlődéséről

t so/gg szb ká

1961. február 7.

Kedden a magyar sajtó házában Paul Ebersbach, az NDK budapesti nagykövetségének másodtitkára sajtótájékoztatón ismertette az NDK mezőgazdaságának fejlődését, feladatait a szocialista átszervezés és a 6. parasztkongresszus után. Elmondotta, hogy az NDK parasztjai 1960 tavaszán tették meg a történelmi lépést és tömörültek mezőgazdasági termelőszövetkezetekbe. jelenleg 19.354 szövetkezet több mint ötmillió négyszázezer hektár mezőgazdaságilag hasznos földterületen dolgozik, ami 85.6 százalékot jelent. ha ehhez hozzászámítjuk az állami gazdaságok és a helyi mezőgazdasági üzemek földterületét, megállapíthatjuk, hogy az NDK-ban a mezőgazdaságilag hasznos földterület 96 százalékán szocialista gazdálkodást folytatnak. a szövetkezeti összefogás a falu elmaradottsága végérvényes felszámolásának előfeltételét jelenti, Paul Ebersbach összehasonlítást tett a nyugatnémetországi állapotokkal. a német szövetségi köztársaságban az Adenauer kormány ugynevezett „zöld terve”, révén az elmúlt időben több mint 220.000 kis- és középparaszttól vették el a földet. a meglévő parasztság számára is mind nehezebb lesz a megélhetésért folytatott harc. Schwarz nyugatnémet földművelésügyi miniszter röviddel ezelőtt kijelentette, hogy a nyugatnémet parasztnak meg kellene tanulni „másképpen”, gondolkodni. ez azt jelenti, hogy további gazdaságok tönkretételét tervezik. a miniszter jelezte is, hogy még további 800.000 nyugatnémet parasztagadását fenyeget a kisajátítás.

Paul Ebersbach a továbbiakban kiemelte, hogy a német demokratikus köztársaság termelőszövetkezeti parasztjai már 1960-ban jelentősen növelték a gabona, a burgonya, a cukorrépa, a zöld- és a silókukorica termésátlagokat. a dolgozó parasztnak munkáját jelenleg 77.170 traktor, több mint hatezer arató-éséplőgép, illetve burgonyakombajn, 3.665 répakombajn, 4.365 silókombajn segíti. a kedvező feltételeket figyelembe véve a 6. német parasztkongresszuson olyan határozat született, hogy az 1961-es évet a jó szövetkezeti munka évévé teszik. ezt az irányelvet figyelembe véve készítik elő jelenleg az NDK termelőszövetkezeti parasztjai az ez évi tervfeladatokat.

a beszámoló után Paul Ebersbach, illetve Dieter Zibelius, nagykövetségi harmadtitkár, valamint Lothar Hentschel, nagykövetségi titkár válaszolt az újságírók kérdéseire. /mti/

bb. 49. télen is terv szerint halad a munka az ipari nagyépítkezéseken

szf/hmé/e vg

1961. február 7.

a sikerrel teljesített hároméves terv és a lendületesen megkezdett ötéves terv fordulóján, amikor számos kiemelt építkezés döntő szakaszába érkezett, különösen fontos, hogy lehetőleg pillanatra se lassudjon az építés üteme és a beruházások kivitelezése a terv szerint haladjon. az alábbi jelentések arról számolnak be, mit tesznek ezért az ipari nagyépítkezések dolgozói, sokszor 10-15 fokos hideggel is dacolva.

teljes létszám az oroszlanói hőerőmű építkezésén

az oroszlanói hőerőműnél - , amely akkor lesz, mint az ország jelenleg legnagyobb erőműve, a tiszapalkonyai - az idén nehéz feladat előtt állnak az építők. ebben az évben nagyobb beruházási összeget kell „beépíteniük”, mint a három előző esztendőben összesen. az idei 614 millió forintos tervvel üzemképesnek kell tenni az első 50 megawattos gépegyesét és egy sor segédüzemet. az 1961. évi program, amelyben a múlt évi kisebb elmaradások pótlása is benne van, nagyobb, mint a hazánkban bármely eddig épült erőmű egyéves terve volt. éppen ezért úgy szervezték meg a munkát, hogy egész télen át folyamatosan tudjanak dolgozni. elegendő belső munkahelyet készítettek elő és öltözetesen gondoskodnak a külső munkák zavartalanágáról. a magasépítést ellátó 21-es építőipari vállalat dolgozói a második turbina alapját úgy betonozták, hogy az egész területet 1000 négyzetméternyi ponyvával lezárták. hőlégfúvókkal meleg levegőt futtatnak be és így a betonkötés idejére plusz 5 fokos hőmérsékletet teremtettek. az építkezés 1700 dolgozójának egy része a szerelésen dolgozik. több német mérnök és szerelő irányítja az NDK-ból érkezett kazánok szerelését. az üzemi főépület és több segédüzem szerelése jól halad, a vizlágyító berendezések munkálatainál azonban nehézségek vannak. ahhoz ugyanis, hogy az erőmű első gépegyese a tervezett időben, az év végén megindulhasson, a vizlágyítónak már júliusban üzemképesnek kell tennie. az április 4. gépgyár viszont csak későbbi határidőre vállalja ennek a munkának a befejezését.

a tavasszal épülő új üzemek nagyelemeit készítik a tvk-ban

a 31-es építőipari vállalat dolgozói a múlt év közepén kezdték meg a tiszavidéki vegyikombinat legnagyobb üzemének, a műtrágyagyárnak építését. a hatalmas üzemet szovjet tervdokumentáció alapján, magyar mérnökök tervei szerint, előregyártott nagyelemekből szerelik össze. /folyt.köv./

bb 49. /télen is terv szerint... 1. folyt./- szb

bár 200 dolgozó fagyszabadságon van, percig sem szünetel a munka. az előregyártó telep 54 méter hosszú és 25 méter széles fedett csarnokában továbbra is két műszakban dolgoznak. naponta 20-22 köbméter előregyártott nagyelemet készítenek. most kezdték meg a tavasszal épülő új létesítmények, így többek között az oxigénlefejtő üzem építéséhez szükséges betonelemek gyártását. a két emelet magas laboratóriumban és műszerjavító üzemből, amelyet 310 köbméter előregyártott elemből két hónap alatt szereltek össze, már a belső munkákat végzik. e két hely kivételével az építők többsége a nagy hidegben is a szabadban dolgozik: folytatja az ammóniák üzem, a központi karbantartó műhely és a hígsvgyár összeszerelését.

marciusban helyére szerelhetik a dcm „szívét”,

vác határában egyre erőteljesebben bontakozik ki a duna-kanyar leendő gyáróriásának képe: a dunai cement- és mészmű építkezése a téli hónapokban is kielégítően halad. bár a földmunkák szükség szerű szünetelése miatt némileg csökkentett létszámmal dolgoznak, jelenleg is több mint 2000 munkást foglalkoztat a monumentális építkezés. a műszaki gárda gondoskodott róla, hogy erős hidegben is folyamatos legyen a munka. a habarcskészítéshez, betonozáshoz szükséges anyagot előmelegítik, s így a fagy nem akadályozza az építőket. a már tető alatt levő, kályhákkal fűtött belső helyiségekben tervszerűen habad a szerelés. a központi nagy irodaépület a következő hónapokban beköltözhető lesz. márciusban helyére szerelhetik a négy hatalmas lengyel égetőkemencét. a gyáróriás „szívét”, a belső munkálatoknál tartanak a hatalmas központi műhelycsarnokban és a raktárépületen is. a gyárhoz tartozó 184 lakásos lakótelepen tető alatt áll kilenc épület, s a nyáron már elfoglalhatják a dcm leendő munkásai.

határidőre hajlékot adnak a világ egyik leg nagyobb présberendezésének

budapesten a kábel- és sodronykötélgyar budafoki uti telepén épülő 230 méter hosszú, háromhajós, fontos rendeltetésű óriáscsarnok, amelynek építését a múlt év tavaszán kezdte meg a 21. számú építőipari vállalat, több szakaszban készül. a csarnok középső részén kezdték meg a munkát, és jelenleg is itt dolgoznak, mert ide szerelik majd be azt a nyugatnémet óriásprést, amely módot ad rá, hogy a gyár külföldi ólomkábel köpenyek helyett fokozza az alumínium kábelköpenyek gyártását hazai anyagból.
/folyt.köv./

bb 49. /télen is terv szerint... 2. folyt./- szb

a hatalmas gép, amelyből jelenleg mindössze négy működik az egész világon, több szállítmányban, alkatrészenként érkezik. az első alkatrészek már a nyár elején itt lesznek, s nyomban megkezdik összeszerelésüket. a csarnoknak ezt a részét tehát június végére tető alá kell juttatni, s a gépalapot is meg kell építeni. december végére a dolgozók megteremtették ennek előfeltételeit. megépítették a pincefödémét és januárban hozzáfogtak a vasbetonpillérek előregyártásához. éppen a legkeményebb hidegben került sor erre a munkára, de percre sem akadt meg a művelet. a kavicsdepóniát gőzzel melegítették, forró adalékanyaggal keverték a betont és így dolgozták be a pillérekbe, amelyeket nádpallóval, ponyvával burkoltak. a 10-14 fokos légtérben az anyag gyorsan kötött, s már a harmadik napon lebonthatták a pillérektől a zsálatatot. a csarnokrész felépítéséhez szükséges 14 pillér közül négyet már elkészítettek, április végére valamennyit legyártják és megkezdik beemelésüket, majd rájuk helyezik a 34 méter fesztávolságu, előregyártott vasbeton héjdonga áthidalásokat. /mti/

bb 53. ülést tartott az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja

vid ke szb sr

1961. február 7.

az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja kedden ülést tartott zalaegerszegen. darabos iván, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára ismertette a képviselőcsoport tagjaival zala megye ipari üzemének és a termelőszövetkezeti mozgalom helyzetét. a képviselők elhatározták, hogy rendszeresen résztvesznek az üzemek termelési tanácskozásain és több most folyó termelőszövetkezeti zárószámado közgyűlésen. /mti/

bb 54. a 9. kerületi párt- és tanácsi vezetők találkozója a ferencvárosi képviselőivel és fővárosi tanácstagjaival

t zs/tm szb sr

1961. február 7.

a 9. kerület párt- és tanácsi vezetői kedden a partbizottság székházában baráti összejövetelen találkoztak a ferencvárosi képviselőkkel és fővárosi tanácstagokkal.
/folyt.köv./

bb 54. /a 9. kerületi párt-... folyt./- szb

horváth jános, a kerületi pártbizottság első titkára számolt be a nagy munkáskerület fejlesztésének időszerű kérdéseiről, a soronlevő feladatokról, majd a képviselők és tanácsstagok mondták el: hogyan kívánják segíteni a ferencváros további szépítését, a kerületi párt- és tanácsszervek munkáját. /mti/

bb 31. /kétszáz ezer gyermeket gondoznak... 1. folyt./- szb

a beszámoló után élénk, tartalmas vita bontakozott ki, a felszólalók sokoldalúan elemezték az óvodai nevelés, valamint a szülői munkaközösségek tevékenységének tapasztalatait. kifejezésre juttatták azt a véleményüket, hogy a legfiatalabbak nevelése nem csupán az óvónők és nem is kizárólag a szülők feladata, hanem a nevelők és az édesanyák, édesapák közös gondja. a gyermekintézmények jelentőségéről szólva több felszólaló hangoztatta, hogy az óvoda hatásai már túlterjed az intézmény falain, kihat a ma még óvodába nem járó gyermekekre és szüleikre is. az óvoda az iskolával együtt nevelési központot jelent, amely egészségügyi és pedagógiai munkájával irányít mutat a 3-6 éves gyermekek nevelésében.

a szülők általában mindenütt nagy meglepéssel fogadják és készséggel támogatják az óvodák nevelőmunkáját - mondták a felszólalók. ez nemcsak az intézmények iránti bizalom jele, hanem bizalom a társadalmi rendszer iránt is, amely a gyermekek neveléséhez a lehető legkedvezőbb körülményeket igyekszik megteremtteni.

többen foglalkoztak azzal, hogy a szülői értekezletek tartalmában, s ennek következményeként a látogatottságában is az elmúlt években jelentős fejlődés következett be. mindinkább általánossá válik, hogy az óvodai szülői értekezleteket tartalmas pedagógiai előadásokkal, a családi neveléshez alapvető ismereteket nyújtó megbeszélésekkel kötik össze. az ilyen jellegű munka színvonalasabbá tételéhez azonban feltétlenül szükséges, hogy a pedagógusok és a szülők közös nevelő tevékenysége részletesen kidolgozott munkaterv szerint történjen, mert így nagyobb lehetőség nyílik az óvodák tartalmi munkájának ismertetésére, a szülők nagy többsége támogatásának megnyerésére. /mti/

18.30.

bb 49. gyűjteményes kötetben jelentek meg a termelőszövetkezetek megszilárdítására vonatkozó rendeletek

i i e v m k á

1961. február 7.

a forradalmi munkás-paraszt kormány mint ismeretes, az elmúlt év végén határozatot hozott a termelőszövetkezetek gazdasági megerősítéséhez és fejlesztéséhez nyújtott állami támogatásról. a 3004/3-as kormányhatározatnak azóta több végrehajtási rendelete és utasítása jelent meg.

a földművelésügyi minisztérium most egységes kötetben kiadta a határozat és a hozzátartozó végrehajtási utasítások teljes szövegét. a földművelésügyi minisztériumnak és a társmisztériumoknak a gyűjteményben megjelent utasításai a termelőszövetkezetek pénzügyi és hitelgazdálkodásáról, a közös állatállomány továbbfejlesztéséről, az áruértékesítés alapján nyújtható kedvezmények feltételeiről, a géppálmási szerződések kötéséről, a gépi munkák díjairól, a termelőszövetkezeti építkezésekről, az üzemszervezés és üzemrendezés szakmai irányításáról, a termelőszövetkezeti üzemszervezési szakbizottságok szervezetéről, a termelőszövetkezeti vezetők működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint a mezőgazdasági szakigazgatási szerveknek a termelőszövetkezetek állami felügyeletével kapcsolatos munkájáról rendelkeznek.

a kézikönyv bevezetőjében a földművelésügyi minisztérium javasolja a termelőszövetkezetek vezetőinek és tagjainak, hogy alaposan tanulmányozzák a rendeleteket, s ezek gondos figyelembevételével dolgozzák ki a közös gazdaság továbbfejlesztését szolgáló intézkedéseket. a nagy példányszámban megjelent rendeletgyűjteményt a szövetkezetek a járási tanácsok útján kapják meg. /mti/

bb 51. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

k h b j / v g v m m i

1961. február 7.

hogy a rudas fürdőt február 9-én csütörtökön műszaki munkák miatt reggel fél 7 óra helyett délután 3 órakor nyitják meg a közönség részére. /mti/

18.34.

bb 50. e hónap végére elkészülnek a kohó-és gépipari üzemek importtakarékosági tervei - a jó eredményeket a jövőben rendszeresen jutalmazták - miniszteri utasítás az importanyaggazdálkodásról

i sl/tr vm vg

1961. február 7.

az importanyag takarékoságról kedden megjelent a kohó-és gép ipari miniszter utasítása, amely tisztázza a takarékoság fogalmát és egységes keretbe foglalja a helyes gazdálkodással összefüggő tennivalókat. a miniszteri intézkedésről a következő tájékoztatást adta molnár endre a minisztérium kereskedelmi főosztályának munkatársa:

- az importanyaggazdálkodásnak a kohó-és gépiparban jelentős eredményei vannak. az utóbbi években sok új módszert dolgoztak ki, amelyek alapján 1959-ben, s előzetes számítások szerint tavaly is körülbelül 100 millió forint értékű importárut takarítottak meg. ezeket a helyi kezdeményezéseket azonban nem ellenőrizték és nem hangolták össze kellőképpen. előfordult, hogy egy-egy üzem megtakarítása a népgazdaság más területén esetleg ráfizetést jelentett, a számitási kulcsok gyakran eltörték egymástól, ezért nem lehetett átfogó képet kapni a tényleges megtakarításról.

- a miniszteri utasítás végrehajtásától ilyen és hasonló visszaforgók megszűnése várható. a takarékosági intézkedéseket ezenkívül mindenütt gazdaságossági számítások előzik meg, a minisztérium importanyag-bizottsága hangolja össze ezeket a terveket, csak azoknak az új módszereknek a bevezetését partfogolja a bizottság, amely a népgazdaság egészére nézve hasznos. az áttekinthetőség érdekében a jövőben nem devizában, hanem mindenütt forintban tüntetik fel a várható, vagy elért megtakarítást és a takarékosági terv teljesítéséről a vállalati, illetve minisztériumi mérlegekben is beszámolnak. importanyag takarékoságnak csak a tartósan ígérkező eredményeket ismerik el, vagyis az olyan kezdeményezéseket, amelyek alapján az anyagnormákat hosszabb időre kedvezően megváltoztathatják. a megtakarított anyaggal természetesen el kell számolni, azt a népgazdaságnak vissza kell adni, de engedélyt lehet kérni arra is, hogy a megmentett anyagból tervon felül fontos iparcikkéket készítsen az érintett vállalat.

/folyt.köv./

19.40.

/bb 50. e hónap végére.....1.folyt./vm

a takarékosági eredményekért ezentúl rendszeres jutalom jár a jövőben minden évben június 30-ig felméri az előző esztendőben elért megtakarítást és ennek alapja bizonyos összegeket kapnak a vállalatok. a jutalom nagysága általában a megtakarított összeg három ezrelékéig terjed, de bizonyos esetekben a hat ezreléket is elérheti.

a rendelet csak most jelent meg ugyan, de a vállalatok a műszaki fejlesztési tervekkel párhuzamosan már hosszabb idő óta dolgoznak az importtakarékosági tervek elkészítésén is. e hónap végére már megérkeznek a tervezetek a minisztérium importanyag-bizottságához és az elbírálás után megkezdődhet a feladatok megvalósítása./mti/

bb 55. husztagu küldöttség képviseli seregrest, a szülőfalut csók istván temetésén

vid ke-vm sr

1961. február 7.

fejér megye nagy szülőttét, csók istván kétszeres kossuth-dijas kiváló művészt szerdán délután két órakor temetik a budapesti kerepesi temetőben a főváros által felajánlott diszszínhelyre. a temetésre a fejér megyei tanács képviselőletében harontagu, seregres község képviselőletében husztagu küldöttség utazik budapestre. csók istván pusztaseregresten született, de azt a részt, amelyen a szülőháza van, később seregreshez csatolták./mti/

bb 58. az irodalomtörténeti közlemények legújabb fizete

i ms/hné vm sr

1961. február 7.

az irodalomtörténeti közlemények most megjelent füzetében tóth dezső két vörösmarty-epigonról, czuczor gergelyről és garay jánosról ír hosszabb tanulmányt. diószegi andrás justh zsigmond, a romantikus életű magyar regényíró alakját és munkásságát rajzolja meg nemeskürty istván a nyugati írói és a filmművészet a 10-es években címmel a magyar filmesztétika első korszakát állítja az olvasó elé. jency ferenc ismeretlen leveleket közöl a batthyány leveletarból. endrődi sándornak a petőfi-szobor teleplezési ünnepélyére írt ódája történetét kristóf györgy írja meg, illés ilona pedig tóth arpad ismeretlen leveleit mutatja be./mti/

19.40.

42. kiadás 1961. február 7. 10 óra 10 perc

bb. 52. az 1961. évi fejlesztési tervről tárgyalt a negyedik kerületi tanácsülés

t/vt/rj sr 1961. február 7.

a negyedik kerületi tanács kedden délután ülést tartott. Lenkei László, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese beszámolt az 1960 évi kerületfejlesztési terv teljesítéséről, majd előterjesztette az 1961 évi kerületfejlesztési tervjavaslatot, elmondotta többek között, hogy az elmúlt évben jelentős mértékben javult a kerület kommunális helyzete.

a továbbiakban az 1961. évi kerületfejlesztési tervet ismertette a végrehajtó bizottság elnökhelyettese, a költségvetéssel, a községfejlesztési alappal, a fővárosi tanács beruházásaival és a várható társadalmi munkával együtt az idén összesen 205 millió forintot fordítanak újpest szépítésére, az oktatási, egészségügyi, kulturális intézmények fenntartására és fejlesztésére, a lakosság kommunális ellátásának javítására, az egészségügyi intézmények ideai költségvetési előirányzata megközelíti az 50 millió forintot, az Árpád kórház főépületének korszerűsítésével megszüntetik a kórtermek jelenlegi zsúfoltságát, az oktatásügyi területére előirányzott költségvetés összege 32 millió forint, a komját utcai általános iskolában befejezik a politotechnikai műhely építését, s ez egyúttal központi anyagelosztó is lesz, ebben az évben elkészül a Főti uti új korszerű 16 tantermes általános iskola, amely a következő tanévben nyitja meg kapuit.

az ideai felújítási keret - amely a múlt évinek kétszerese - megközelíti a 8,5 millió forintot, a felújítási hitelből számos oktatási intézmény külső és belső tatarozására kerül sor, a Kossuth utcai óvodában például verandát építenek, a közért 5 millió forintot fordít az üzlethelyzet felújítására, tatarozására, a házkezelési igazgatóság 37 milliót használ fel sortatarozásokra, ezenkívül 29 épület teljes és 22 részleges felújítására, újabb 600 lakásba vezetik be a vizet és 300 lakásba a gázt, 50 lakóházban építenek mosókonyhát.

ebben az esztendőben fejeződik be a szabadság filmszínház átépítése, amely újpest legszebb, legkorszerűbb mozija lesz, előreláthatólag az év második felében megnyílik az Árpád ut 66 szám alatt épülő vendéglátóipari kombinát, a szövetségi lakóházakban befejezik 288 lakás építési munkáit, tovább fejlesztik a mellékutak közvilágítását is.

a beszámolót követő vitában felszólaló tanácsstagok javaslatokkal és szavazatokkal egészítették ki a kerületfejlesztés ideai tervét, amelyet a tanácsülés egyhangúlag elfogadott. /mti/

18.50.

43. kiadás 1961. február 7. 10 óra 15 perc

bb 57. jelentkezzenek a károsultak

tm szb sr 1961. február 7.

a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte nagy ferenc debreceni lakost, aki az 1960-as évben vonatokon ismeretlen személyektől számos esetben lopott, többek között csomag- és zsebtolvajlásokat is elkövetett, s az utóbbiaknál a károsultak személye nem volt megállapítható: 1960 szeptember 23-án a budapest nyugati pályaudvarról induló vonatról egy aktatáskát a bennelevő tárgyakkal, 1960 október 7-én a budapest nyugati pályaudvarról 19.10 órakor induló vonatról egy diplomata aktatáskát, a bennelevő tárgyakkal, 1960 november 4-én a budapest nyugati pályaudvarról 19.10 órakor induló vonatról bőröndöt a bennelevő tárgyakkal, 1960 december 23-án debrecen állomásról tiszalök felé 5.10 órakor induló vonaton egy papircsomagot a bennelevő tárgyakkal együtt elloptott, 1960. december 26-án debrecenből budapestre induló vonaton egy ismeretlen nőtől 140 forintot, egy másik nőtől pedig különböző ruhaneveket lopott el, a rendőrség felhívja a károsultakat, hogy jelentkezzenek személyesen, levélben, vagy telefonon a debreceni vasuti kapitányságon, debrecen, Kossuth utca 20, telefon: 33-00, 35-00, vagy a budapesti vasuti kapitányságon, Budapest, 5. kerület belgrád rakpart 5. szám, telefon 184-380. /mti/

bb 59. időjárásjelentés

tm szb sr 1961. február 7.

a meteorológiai intézet jelenti február 7-én, kedden 18 órakor:

havazások, havasesők

várható időjárás szerda estig: tulnyomórészt borult idő, sokfelé havazás, havaseső, eső, mérsékelt szél, várható legmagasabb hőmérséklet szerdán 0 - plusz 4 fok között. /mti/

18.50.

44. kiadás

1961. február 7.

óra 10 perc

bb. 56. a tájkönyvtárak lássák el a vidéki szakembereket szakkönyvekkel

vid/ke/rj sr

1961. február 7.

debrecenben kedden ankétot tartottak a hajdu-bihar megyei könyvtárosok, az üzemek és intézmények küldöttjei.

kigyós sándor, a hajdu-bihar megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője hangoztatta, hogy az ankét azon a problémán kíván segíteni, hogy a vidéken élő szakemberek - akár mezőgazdasági, akár üzemi, vagy éppen nem a termelő munka területén dolgoznak - minél több és szakmájukban további fejlődést segítő szakirodalomhoz jussanak.

dr. csüry istván, a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem könyvtárának igazgatója referátumában többek között ellenezte, hogy a vidéken élő szakembereket szakirodalommal és szakkönyvekkel a megyei könyvtárak lássák el. indoklasként elmondotta, hogy csak a legszerényebb anyagi számítások révén is évente körülbelül 2.5 millió forint költségtöbbletet jelentene a 19 megyei könyvtár jelenlegi állományának fokozatosan szakkönyvekkel való ellátása. javasolta, hogy vidéken tájkönyvtárak lássák el ezt a feladatot és elsősorban a már jól kiépített hálózattal és könyvállománnyal rendelkező egyetemi könyvtárak további fejlesztése adna erre olcsóbb lehetőséget. debrecen, szeged, pécs egyetemi könyvtárai egy-egy nagyobb tájegységet könnyebben láthatnak el megfelelő szakkönyvekkel, mint a kifejlesztendő megyei könyvtárak. ezeken kívül győri és miskolcon kellene csak a megyei könyvtárak állományát megfelelő szakkönyvtári szintre emelni. /mti/

--

bb 60. ülést tartott a hazafias népfront budapesti bizottsága

t di/gk szb sr

1961. február 7.

a népfront belgrad rakparti székházában kedden ülést tartott a hazafias népfront budapesti bizottsága. dr. harrer ferenc, a budapesti népfront-bizottság elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd schütz árpád, a népfront budapesti bizottságának titkára számolt be a főváros népfront-mozgalmanak 1960 második félévi eredményeiről és ismertette 1961 első félévének akcióprogramját. a bevezető előadást élénk vita követte, elhangzott számos érdekes javaslat, majd a budapesti népfront-bizottság tagjai elfogadták az első félévi akcióprogramját. /mti/

--

19.0

45. kiadás

1961. február 7.

óra 10 perc

e m b a r g o: 22 óráig!!!

bb 61. államellenes szervezkedőket vettek őrizetbe

i zs/sze vm sr

1961. február 7.

a magyar távirati iroda jelenti:

a belügyminisztérium szervei államellenes szervezkedés alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezték - mint a szervezkedés vezetőit - körmeny s. ilveszter volt hunyadi páncéloszászlós, lenára ödön büntetett előzetes volt piarista szerzetes, bolza marietta volt gróf zichy domonkosné, tabócy istván büntetett előzetes rk.pap, korábban horthysta katonatiszt, ikvay lászló büntetett előzetes rk.pap, kiss lászló rk.pap budapesti: továbbá barlay ödön cisztercita szerzetes pécsi és lölley györgy büntetett előzetes rk.pap donabogdányi lakosokat.

előzetes letartóztatásba került a fentiekén kívül államellenes szervezkedésben való részvétel alapos gyanúja és kiskorú gyermekekkel szemben elkövetett szemérem elleni bűntett miatt csonka ferenc rk.pap pécsi és római detre györgy volt cisztercita szerzetes székesfehérvári lakos. /mti/

19.10.

bb 62. az mszbt aranykoszorus jelvényével tüntették ki a nemzeti színház együttesét - az irkutszki történet szereplőinek találkozási a közönséggel

t ms hné szb sr

1961. február 7.

kedden a barátság házában az irkutszki történetben szereplő művészek ankétot találtak a közönséggel. jelen volt a művészeti élet számos képviselője. a budapesti szovjet nagykövetség részéről g.i. turjanyica első titkár és j.d. gricenko kulturális attasé vett részt a baráti összejövetelen.

a nemzeti színház együttesét waldapfel józsef akadémikus üdvözölte és az mszbt elismeréseként az elnökség nevében atnyújtotta a nemzeti színház együttesének a társaság aranykoszorus jelvényét. major tamás, a színház igazgatója a kitüntetés átvitelénél hangoztatta: a színház törekvése, hogy a közönség a művészet eszközeivel kapjon választ a mai élet kérdéseire. ezt szolgálta arbutov: irkutszki történetének színrevitele is.

a jelenlevők kérdéseket intéztek a darabban játszó művészekhez és a rendezőhöz, marton endréhez. egyöntetűen megállapították, hogy az irkutszki történet sikert aratott, s a darabról az emberek beszélnek. a baráti eszmecsere résztvevői a legkülönbözőbb szempontokból mutattak rá a darab és az előadás erősségeire. /mti/

20.10.

--

46. kiadás 1961. február 7. óra perc

bb 63. megalakult az országos béketanács tudományos bizottsága
t di/sze szb sr 1961. február 7.

a hazafias népfront országos tanácsának székházában kedden megtartotta alakuló ülését az országos béketanács tudományos bizottsága. résztvett az összejövetele társadalmi életünk számos kiválósága, ott voltak a különféle tudományágak képviselői. szakasits árpád, a béke-világtanács irodájának tagja, az országos béketanács elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd straub f. bruno akadémikus, az országos béketanács alelnöke ismertette az új tudományos testület előkészítő bizottságának eddigi tevékenységét. elmondotta, hogy az elmúlt hetek megbeszélésein nagyjában kialakultak a következő hónapok munkájának körvonalai. az a célunk - folytatta, hogy a tudományos bizottság nagytékintélyű tagjai ne csak fémjelezzék a magyar béke-mozgalom tevékenységét, hanem gyakorlati segítséget is adjanak a hétköznapi munkájához. ezután dr. zsebők zoltán, az orvostudományok doktora többek között hangsúlyozta:

- a mi korunkban megváltozott az eddigi világkép a tudomány területén, s a politikai életben is. létrejött a szocialista országok egész sora, s a béke ügyének megvédése világot átfogó mozgalom-ma vált. megnőtt a tudósok felelőssége is a békéért, s mi magyar tudósok egy nagy közösség tagjaiként tevékenykedünk a jó ügyért, az egész emberiség javáért.

dr. zsebők zoltán végül javasolta, hogy az országos béketanács tudományos bizottsága deklarációban foglaljon állást a béke ügye mellett. javaslatát egyhangúlag elfogadták.

ezután megválasztották az országos béketanács tudományos bizottságának elnökségét. elnök: szádeczky-kardoss elemér, titkár: dr. zsebők zoltán, az elnökség tagjai: bogнар józsef, pál leonárd, straub f. bruno, varterész vilmos és beér jános.

x x x

a magyar béke-mozgalom tudományos bizottsága a szovjetunióban és több más országban tevékenykedő hasonló testületek példáját követve kezd munkához. többek között arra készül, hogy tanulmányokat dolgozzon ki a béke ügyével összefüggő különböző kérdésekről és ezeket a magyar és a nemzetközi béke-mozgalom rendelkezésére bocsátja.
/folyt.köv./

20.25.

47. kiadás 1961. február 7. óra perc

bb 63. /megalakult az országos... folyt./- szb

tagjai ezenkívül előadásokat tartanak budapesten és a vidéki városokban és kezdeményezik, hogy a különféle diplomamunkák, disszertációk készítésekor a jelöltek a béke ügyével összefüggő kérdéseket is választsanak. ilyenek lehetnek például: a föld-felszín radioaktív szennyeződésének következménye az élőlények tulajdonságaira, a le-szerelés gazdasági hatása a különféle tudományágakban, számítások az atomenergia békés felhasználásáról, stb.

a magyar béke-mozgalom tudományos testülete olyan témákról kíván tanulmányokat készíteni, mint például: újabb eredmények az élő szervezetekben, a tápanyagokban felhalmozódó szóródási, /radioaktív/ anyag mennyiségére vonatkozóan, a tudományos ismeretterjesztés szerepe a béke-mozgalomban, a gyarmati uralom alól felszabadult országok politikai és gazdasági fejlődésének formái, a gyarmatok felszabadulásának visszahatása a gyarmattartó országok gazdaságára, az irodalmi és művészeti alkotások szerepe a béke-mozgalomban, az atom-fegyverek közvetlen tömegpusztító hatása, a föld-felszín radioaktív szennyeződése a kísérleti atomrobbantások következtében. a tanulmányokat egyébként az országos béketanács kiadja és a világ-béke-mozgalom rendelkezésére bocsátja. /mti/

20.25.

mti belföldi hírek

48. kiadás

1961. február 7.

11 óra 15 perc

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 61. számú hír /államellenes szervezkedőket vettek őrizetbe/ első bekezdése alulról számított második sorában helyesen:

.. továbbá Bartay ödön volt cisztercita szerzetes....

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1. kiadás

1961. február 8.

6 óra - perc

bb 1. három minisztérium fokozottabb segítségével: 1961 végére megépül az északi járműjavító óriás diesel-mozdonyjavító műhelye -

i hbj/sze vm vg

1961. február 8.

a máv az idén és a következő években sok új diesel-és villanymozdonyt szerez be, hogy korszerűsítse a vasuti szerelvények, a gyors-, a személy-, és a tehervonatok vontatását, még ha teljesen új diesel-és villanymozdonyokat vásárol a vasut, akkor is meghatározott kilométer megtétele után a mozdonyokat felül kell vizsgálni, el kell végezni a főjavítást, ezt azonban csak korszerű műhelyekben, szerelőcsarnokokban lehet megoldani. ezért született meg a határozat, amely előírja: az északi járműjavítóban olyan diesel-, villanymozdony-javító műhelyt kell építeni, amely minden tekintetben megfelel a követelményeknek. a munkálatokoz 1958 végén láttak hozzá. épül egy 160 méter hosszú és 106 méter széles szerelőcsarnok, amely néhol hét méter magas lesz, másutt tizenkét méter, attól függően, hogy a darupálya milyen épületmagasságot követel meg. korszerű berendezésekkel látják el a szerelőcsarnokot, a mozdonyokat hidromatikus berendezés fogadja, forró lugos víz tisztítja meg a gépeket az olajtól, száz tonnás mozdonykiemelő daru működik, a forgóvázat és a motorokat külön mossák, tisztítják. tizenkét szerelővágány sorakozik egymás mellett, azokon pedig a javításra, fővizsgálatra váró gépek. épül továbbá egy 160 méter hosszú, háromemeletes irodaépület, benne ezer személy számára öltöző, mosdó, továbbá alkatrész-raktár.

a múlt év vége felé a sokmillió forintos beruházásnak körülbelül a fele készült el - a pénzügyi számlázásokat alapul véve. 1961-ben annyi értékű munkát kell végezni, mint az elmúlt két év alatt, hogy az óriás diesel-mozdony javító műhely az év végére elkészülhessen. a közlekedés-és postaügyi minisztérium vezetői a közelmúltban megállapították, hogy meg vannak a reális feltételei a munkálatok ez évi befejezésének, ehhez azonban az szükséges, hogy különösen a szerelőipari vállalatok igen jó és gyors munkát végezzenek. így például az évm szerelőipari vállalat, a budapesti hajtóműgyár, a bács-kiskun megyei építő-és szerelőipari vállalat, az évm pécsi építőgépkarbantartó vállalat, az évm épületvilágítási szerelő vállalat dolgozóira vár nagyon sok munka.

/folyt.köv./